

Keski-Suomen Maanpuolustaja

ksrespiirit.fi - www.facebook.com/ksmaanpuolustaja/
#ksmaanpuolustaja

Syyskuu 2016

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

35. vuosikerta

Ilmasotakoulun johtaja eversti Kimmo Hyvärinen tarkasti paraatikselsmuksessa veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna 5.8.2016 Muuramessa. Sivu 8.

Muuramessa juhlittiin näyttävästi!

Polku reserviläiseksi alkoi. Sivu 5.

Tervanpolttoa Tupaswillassa. Lisää sivulla 9.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry SYYSKOKOUS

keskiviikkona 19.10.2016 klo 18.30 varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry SYYSKOKOUS

keskiviikkona 19.10.2016 klo 18.30 varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

PÄÄKIRJOITUS

Keski-Suomen reserviupseeripiirin puheenjohtaja Santeri Heinonen.

Reserviupseeriliitto toiminut jo 85 vuotta

Suomen Reserviupseeriliitto viettää tänä vuonna 85-vuotisjuhlavuottaan. Onnistunut pääjuhla pidettiin perjantaina 5.8.2016 perinteikkäästi Reserviupseerikoulun Maneesissa. Koulun johtaja eversti Markku Hukka, joka aikanaan allekirjoittanutkin koulutti, toivotti juhlaväen tervetulleeksi paikkaan, joka meille monille tuli aikanaan hyvinkin tutuksi.

Pääjuhlan yhtenä kohokohtana juhlaväki pääsi ensimmäisten joukossa katsomaan liiton juhlavuoden videon, joka on koskettava katsaus historiasta nykypäivään. Kannustan jäseniä katsomaan sen Youtubesta ja yhdistyksiä näyttämään esimerkiksi syksyn sääntömääräisten kokousten yhteydessä. Helpoiten tuo löytyy Youtuben hakusanalla ”RUL 85 vuotta”. Henkilökohtaisesti voin todeta, että se kuuluisa RUK:n henki oli jälleen hyvin vahvasti läsnä ja kapulan siirtymisen sukupolvelta toiselle todellakin tunsu. Hieno juhlapäivä päättyi komeaan Hamina Tattoo – tapahtumaan, joka ei varmasti jättänyt ketään kylmäksi.

Alkaneen syksyn seuraava maamerkki on RUL:n liittokokous Lappeenrannassa 19.11.2016. Tuo liiton korkein päättävä elin valitsee liitolle puheenjohtajan, liittovaltuuston, sekä hyväksyy kolmivuotissuunnitelman vuosiksi 2017 – 2019. Tätä kirjoittaessa ei istuvan puheenjohtajan haastajia ole näkynyt ja annankin liiton puheenjohtaja Mikko Halkilahdelle tunnustusta siitä energiasta, tarmosta ja joukkoja kokoavasta voimasta, jota hän on osoittanut ensimmäisen kolmen vuoden aikana ja varmasti vastedeskin. Myös kolmivuotissuunnitelma jatkaa edellisten vuosien viitoittamalla linjalla pienin täsmennyksin sanamuotoihin, mm. liiton toiminnan arvoiksi esitetään jäsenistön yhteisiä arvoja

- Isänmaallisuus
- Vastuuntuntoisuus
- Vapaaehtoisuus

Toiminta-ajatusta on myös tarkennettu, ja liiton katsotaan edistävän toiminnallaan yhteiskunnan kokonais turvallisuutta.

Liiton toiminta tulee olemaan erityisen näkyvää tulevan kolmivuotiskauden aikana. Vuoden 2017 Suomi 100 vuotta juhlavuoden tapahtumissa liitto näkyy aktiivisesti niin valtakunta-, piiri-, kuin jäsenjärjestötasolla. Haastan jäsenistöä osallistumaan näihin kansakuntamme historiallista merkkipaalu juhlistaviin tapahtumiin, niin järjestäjinä kuin yleisönäkin. Tulevista paikallisista tapahtumista saa lisää tietoa tämänkin lehden tulevista numeroista ja yhdistysten viestintäkanavilta!

Vuonna 2018 liitto on järjestämässä valtakunnallista Reserviupseeripäivää ja osallistumassa puolustusvoimien 100-vuotisjuhlatapahtumiin. Vuosikymmenen lopulla aletaan valmistautua myös itse reserviupseerikoulutuksen 100-vuotisjuhlavuoteen 2020. Paljon on siis tapahtumassa maanpuolustusrintamalla, mutta samalla on muistettava että maanpuolustushenki ja -tahto ei synny itsekselleen. Se on on meidän kaikkien toimillamme lunastettava joka päivä yhä uudestaan ja uudestaan.

Tämä syksy päättää nelivuotisen piirin puheenjohtajakauteni. Aika on vaatinut paljon muutoksia piirin hallintomallissa ja toiminnassa. Olen erityisen tyytyväinen että piiri on astunut uuteen aikakauteen yhtenä rintamana ja kiitän kaikkia toimijoita piirihallituksessa yhteen hiileen puhaltamisesta, edellistä ja nykyistä toiminnanjohtajaa, reserviläispiiriä, veteraanijärjestöjä, K-S Aluetoimistoa, MPK:ta ja muita sidosryhmiä erinomaisesta yhteistoiminnasta. Vain näkyvä ja mielenkiintoinen toiminta pitää ihmiset mukana ja kutsuu uusia mukaan. Lisäksi tärkeää työtä mm. jäsenhuollossa, johtamisosaamisen ja kenttäkelpoisuuden kehittämisessä, alueen ampuamamahdollisuuksien turvaamisessa ja monessa muussa riittää vielä pitkään.

Maanpuolustusterveisin!
Santeri Heinonen
(kapt res)

KOLUMNI

Päätoimittaja
Tapio PaappanenYleinen asevelvollisuus
Hyvä, parempi, paras!

Yleinen asevelvollisuus aiheuttaa aika ajoin eri suuntaista keskustelua. Kun yhteiskunnassa on pitkään vallinnut tasainen rauhan aika ja konfliktialueet maailmalla ovat niin kaukana, että ne eivät häiritse päivittäistä toimintaa, nousee kuin tulppaani lumesta asevelvollisuutta vastustava keskustelukulttuuri. Se tulee Suomessa yleensä poliittisen vasemmiston ääri laidalta. Asevelvollisuutta moititaan vanhanaikaiseksi ja epätasa-arvoiseksi. Se on kallis ja tilalle huudetaan palkka-armeijaa. Valkoiset rauhan kyyhkys alkoi leijua koko Euroopan yllä noin kolme - neljä vuotta sitten. Saksa luopui asevelvollisuudesta vuonna 2011. Ruotsissa luovuttiin yleisestä asevelvollisuudesta vuonna 2014 valtiopäivien äänestyspäätyksellä 153-150. Onneksi Suomessa ei menty näin pitkälle vaikka kampanjoitiin Ohi On –teemalla asevelvollisuutta vastaan.

Asevelvollisuus järjestelmänä on kyllä vanha, mutta ei missään nimessä vanhanaikainen. Sillä on ikää nyt 98 vuotta. Silloin kun sotalaitosjärjestelmää rakennettiin armeija otti yhteiskunnallisen kasvatusroolin opettamaan mm. varusmiehiä lukemaan ja kirjoittamaan. Suomalainen yhteiskunta on muuttunut perusteellisesti, mutta yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä on edelleen olemassa. Se osoitti tarpeellisuutensa maamme kohtalon vuosina 1939—45. Sitä on myös jatkuvasti kehitetty vastaamaan kulloisenkin ajan haasteisiin.

Talviolympialaiset järjestettiin 7.–23. helmikuuta 2014 Venäjällä Sotšissa. Kuka olisi uskonut mitä maanantaina 24.3.2014 tapahtui. Maailma oli juuri edellisenä iltana tuodittautunut uneen olympia-aatteen hengessä. Aamulla Krimillä oli vihreitä aseistettuja miehiä joukoittain ja pian uutisoitiin Krimin alueen liittämisestä Venäjään. Samalla hetkellä katkesi kuin veitsellä leikaten Ohi On –kampanjointi. Nyt Ruotsi on palauttamassa asevelvollisuusjärjestelmää takaisin ja Saksa harkitsee asiaa. Siellä on maanpuolustustalkoot edessä. Nimitäin järjestelmän palauttaminen tulee viemään vähintään 10 vuotta ennen kuin Ruotsissakin ollaan vuoden 2014 kunnossa.

Asevelvollisuuden oleellinen osa on tiivis yhteys muuhun yhteiskuntaan. Päätehtävän ohella puolustusvoimissa tuotetaan poikkeusoloihin koulutettua henkilöstöä muiden viranomaisten käyttöön ja kriisinhallintatehtäviin. Hyvää on ollut tarjolla jo 75 vuotta. Olemme saaneet elää rauhan aikaa. Parasta on, että yleisen asevelvollisuuden hinta-laatu suhde on Suomelle edullisin puolustusratkaisu. Yli 800 000 suomalaista on saanut sotilaskoulutusta. Sodan ajan joukkueen tai jaosjohtajuuteen on RUK:sta koulutettu yli 176 000 henkilöä. Näin suuresta voimavarasta voimme suomalaisina olla ylpeitä.

Puolustusvoimat uudistaa varusmieskoulutusta poistamalla ”pinkat”. Erittäin hyvää kehitystä, koska nyt pienet (”suuret”) johtajan taimet, joutuvat etsimään parempia pätemisen tarpeita pönkittääkseen arvovaltansa esim. uusia alokkaita kohtaan.

Ilkka Toivasen piirros on julkaistu ensin Savon Sanomissa heinäkuussa 2016.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 51 joulukuussa 2016. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 30.11.2016 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Marti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Tapio Paappanen ARPS
Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere
Reserviupseeripiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Kari Löfgren

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Santeri Heinonen, Jyväskylä puh. 040 829 5697
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Kentsun korneri

Keski-Suomen Alueitoimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala.

"On vapautta vaistota viesti suuremmasta ja olla kuin kaikuna aina jatkuvasta"

Hyvät keski-suomalaiset maanpuolustajat, puolustusvoimat on julkaissut videon nimeltään "Veteraanien perintö". Tutustukaa siihen - siitä voi jokainen ammentaa voimaa arvokkaalle työlleen isänmaan eteen - me olemme kaikuna!

Kiitokseni kaikille - Keski-Suomen maanpuolustusjuhla 2016 onnistui erinomaisesti! Päivän aikana tuli hienolla tavalla esille se, että maamme puolustaminen on koko kansamme yhteinen asia. Kiitos kaikille toimijoille hienosta ja arvokkaasta panoksesta Muuramessa 6.8.2016. On selvää, että aivan erityisen kiitoksen ansaitsee Muuramen kunta erinomaisesta työstään ja suuresta isänmaallisesta sekä maanpuolustushenkisestä otteestaan. Maanpuolustusjuhla osoitti jälleen kerran, miten hieno maa meillä onkaan. Keskellä kylää voimme järjestää kansanjuhlan, jonka aiheena on maanpuolustaminen. Tällainen ei ole itsensä selvää tämän päivän maailmassa. Meillä on tähän perinteet ja kansalaistemme maanpuolustustahto - siitä se rakentuu. Hienoa oli taas nähdä nuorten asevelvollisten valatilaus läheisensä seurassa sitä suurella joukolla.

Hyvät lukijat - vuosi etenee hurjaa vauhtia. Kutsuntakierros on käynnissä,

maanpuolustajiltoja on luvassa, harjoitustoiminta on vilkasta - aluetuomiston ja maanpuolustusväen syksy on vauhdikasta aikaa. Hetken päästä on aika tarkastella, mitä olemme saaneet aikaan. Tässä "kornierissa" otan kuitenkin askeleen eteenpäin - aivan tuota pikaa käynnistyy itsenäisyytemme historian juhluvuosi. Maamme on kohta satavuotias. Nyt haluan keskittyä tulevaan juhluvuoteemme hetkeksi.

Keski-Suomen aluetuomisto johtaa omalta osaltaan itsenäisyytemme juhluvuoden maanpuolustustapahtumia sekä pyrkii koordinoimaan kokonaisuutta. Ensi vuonna on muutamia erikoisuuksiakin, mutta pääsääntöisesti juhlistamme ja kunnioitamme juhluvuotamme vakiotapahtumien kautta. Näissä vakiotapahtumissa on tarkoitus sitten hieman normaalia laajempaan toimintaan/järjestelyihin. Juhluvuoden tapahtumiin liittyen olemme järjestäneet tähän mennessä kaksi yhteistä suunnittelutilaisuutta. Seuraava yhteinen suunnittelukokous on 6.10. Suunnittelun tässä vaiheessa kerron teille kahdesta "erilaisesta" tapahtumasta.

Ensi vuonna kesäkuun kymmenentenä päivänä Keski-Suomen maakunnan maakuntakomppanian sitoutuneiden johdolla reserviläisjärjestöt ja muut vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestöt järjestävät polkupyörämarssin koko maakunnan alueella samanaikaisesti. Marssit toteutetaan alu-

eittain erikseen sovittavilla reiteillä. Marssit suuntautuvat maakuntamme sankarihautausmaalle ja päivän aikana käydään jokaisella 38 sankarihautausmaalla.

Marssiosastoon voivat liittyä kaikki ihmiset vapaan tahtonsa mukaisesti tekemällä pyöräretken osaston mukana. Vaihtoehtoisesti ihmiset voivat liittyä mukaan sankarihautausmaalla käynnillä. Reitit suunnitellaan aikatauluun sitoen siten, että voidaan julkaista reiteistä ja kohteista etukäteen suunnitelma. Tämä mahdollistaa ihmisten vierailun sankarihautausmailla samanaikaisesti marssiosaston kanssa.

Sankarihautausmailla viivähdetään hetki. Varsinaista juhallista seppelelaskua ei järjestetä. Sen sijaan marssiosasto asettaa yhden sinisen ruusun sankarihauan muistomerkin juureen. Keski-Suomen aluetuomiston henkilöstö vierailee maakunnan jokaisella sankarihautausmaalla päivän aikana. Aluetuomisto asettaa sankarihauan muistomerkin juureen yhden valkoisen ruusun, jossa on kiinnitettynä pieni viesti, jossa teksti "Kiitos Isänmaasta. Keski-Suomen maanpuolustajat." Ruusut asetetaan siten, että sininen ruusu on vasemmalla ja valkoinen ruusu sen oikealla puolella. Näin ruusuista muodostuu sinivalkoinen kokonaisuus. Tämä kokonaisuus on "Maakuntamarssi 2017". Se tehdään itsenäisyytemme kunniaksi. Meillä jokaisella on

mahdollisuus osallistua tähän tapahtumaan.

Toinen - ainakin minun odottamani - erikoisempi kokonaisuus on naistemme toteuttama "Soppatykkioperaatio". Tässä ideana on se, että valikoitujen paikkakuntien toreille ilmestyy eräänä toukokuusena lauantaina kuorma-auto, jonka perässä on kenttäkeitin täynnä hyvää soppaa. Soppaa sitten jaetaan torille saapuville ihmisille - ja se käy varmasti kaupaksi. Tällä hetkellä tuo toukokuinen lauantai tulisi olemaan kahdeskymmenes päivä ja paikkakunnat on keväällä ajateltu olevan Jyväskylä, Keuruu, Laukaa, Saarijärvi ja Äänekoski. Jos kaikki menee mainiosti, toteutuu "soppatykkioperaatio" kenties myös syksyllä.

"Soppatykkioperaatiossa" on sijaa auttaville käsille - olkaapa valmiina auttamaan naisjärjestöjä tämän hienon tapahtuman järjestelyissä. Minä uskon "soppatykkioperaation" olevan kaikille mielenpainuva ja hieno kokonaisuus.

"Kiitollisuuteni tahdon näyttää, kun Suomi 100 vuotta täyttää"

Jääkäripioneereille patsas Latviaan

Pioneerien menestyksekkäästä taistelusta tuli kuluneeksi 100 vuotta

Teksti: Tapio Paappanen
Kuvat: Martti Porvali

Kenraalit ja ministerit muistomerkin äärellä. Kenrmaj Jukka Pennanen (vas.), kenrmaj Sami Sihvo, kenr Seppo Toivonen, Latvian puolustusministeri Raimonds Bergmanis, suurlähettiläs Olli Kantanen, puolustusministeri Jussi Niinistö, kenrmaj Juhani Kääriäinen, prkenr Pertti Laatikainen, kenrmaj Pertti Puonti ja prkenr Jukka Sonninen.

Suomen pioneeriaseläji vietti juhlapäivää Schmardenin taistelun tapahtumapaikalla Latviassa 25.7.2016. Suomalaisista muodostettu Jääkäripataljoona 27 taisteli ensimmäisessä maailmansodassa keisarikunnan Saksan riveissä Venäjää vastaan Riianlahden tuntumassa. 187 jääkäripioneerin komppania sai tulikasteensa Schmardenin pelloilla yöllä 25.7.1916. Iskuosasto-hyökkäys onnistui ja yhdeksän suomalaista jääkäriä palkittiin rautaristillä. Kaksi suomalaista kaatui ja yhdeksän haavoittui. Tästä joukosta kahdeksan henkilöä nousi myöhemmin kenraaliksi Suomen puolustusvoimissa. Pioneeriaseläjän vuosipäivää on pioneeri-joukoissa vietetty aina kesäisin 25.7. jääkäripioneerien taistelua kunniakkaasti muistellen.

Lyhyt koulutus takana

Schmardenin taisteluun osallistuneista jääkäreistä osa oli ollut koulutuksessa vasta puoli vuotta. Niinpä pioneerien menestyksellä taistelu levitti suomalaisista todellista soturimainetta. Se vaikutti koko Jääkäripataljoona 27:ään valaan uskoa omiin kykyihin ja mahdollisuuksiin. Moni Saksaan koulutusta hakemaan lähtenyt oli kuitenkin ottanut suuren henkilökohtaisen riskin. Sellainen oli otettava, koska 1900-luvun alun aktivismin myötä Suomi haluttiin irrottaa keisarikunnan Venäjän otteesta itsenäiseksi valtioksi. Syntyi jääkäriiliike ja 1895 vapaaehtoista nuorta miestä lähti vuosina 1915-1918 Saksaan saamaan sotilaskoulutusta.

Patsashanke lyhyesti

Pioneeriaseläjän liitto ja Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys kiinteässä yhteistyössä perustivat muistomerkkitoimikunnan keväällä 2011. Tarkoituksena oli pystyttää Schmardenin kylään, jääkäripioneerien taistelutantereelle pysyvä muistomerkki. Toimikunnan puheenjohtajana toimi kenraalimajuri Juhani Kääriäinen. Hankkeessa oli mukana myös puolustusvoimat ja etenkin pioneeriaseläji. Hankkeen rahoitus toteutettiin myymällä pinssejä ja keräämällä lahjoituksia. Muistomerkin valmisti suomalaisesta pallografiatista Sorvikivi Oy Savitaipaleelta. Sen korkeus on noin 4,5 metriä ja se painaa 5000 kg.

Paljastustilaisuus Latviassa

Tilaisuuden johti pioneiritarkastaja eversti Jouko Rauhala. Paikalla olivat Latvian ja Suomen puolustusministerit Raimonds Bergmanis ja Jussi Niinistö. Jääkärilippu ja Pioneerikoulun musta leijonalippu juhlistivat tilaisuutta. Patsastoitimikunnan puheenjohtaja kenraalimajuri Juhani Kääriäinen kertoi jääkäripioneereista ja muistomerkkitoimikunnan toiminnasta. Puheensa lopuksi hän paljasti verhotun muistomerkin. Molempien maiden puolustusministerit esittivät omat tervehdyksensä ja puolustusvoimien tervehdyksen juhlaan toi maavainien komentaja kenraaliluut-

nantti Seppo Toivonen. Kunniamerkit muistomerkillä seisovat jääkäripukuihin sonnustautuneet kadetit.

Juhlallisuuksia seurasi kutsuvieraiden lisäksi joukko pioneeriperinteestä kiinnostuneita ryhmämatkailijoita. Helteinen kesäsää suosi juhllallisuuksia. Muistomerkillä voi helposti vierailla myös myöhemmin, koska se sijaitsee valtatie A10:n varrella erään taukopaikaksi sopivan krouvin pihapiirissä. Jääkäripioneerit ovat muistomerkkinsä ansainneet ja nyt se on toteutettu.

Jääkäripioneerien muistomerkissä olevat kaiverukset.

Vasemmalla Pioneerikoulun musta lippu vartioineen. Patsaan äärellä jääkäriasiun pukeutunut kunniavartio, kadettialikersantti Jussi Laukkanen ja kadetti Joona Lindqvist.

Riku Tenhunen
KSKOTU-yksikön päällikkö:

Kesän alkaessa noin puolet suunnitelluista kursseista oli saatu toteutettua. Kuluneen kesän aikana kurssitoimintaa kohdistui muutama erillisiin markkinatapahtumiin. Alkuvuoden suunnitelluista kursseista peruttiinkin peräti 40 %. Muutama alkutalven kursseista peruttiin heikon lumitilanteen vuoksi mutta valtaosa kursseista on jouduttu perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Kurssinjohtajat antavat merkittävän vapaaehtoisen työpanoksen kurssin toteuttamiseksi. Olen hyvin harmissani kurssinjohtajien puolesta sekä heidän menetetyistä vapaa-ajasta joka on valunut hukkaan kuin kurssia ei sitten toteutetakaan. Valtaosa perutuista

"Kursseja joudutaan perumaan - onko innostus katoamassa?"

kursseista oli kuitenkin rakennettu kurssilaisten esitysten perusteella.

Norssin lukiolaiset ryhmäytyivät

Lämpöisen elokuun lopulla kurssit käynnistyivät todenteolla ja syyskauden avajana toimi perinteisesti Norssin lukiolaisten ryhmäytymiskurssi. Juuri lukion aloitaneita osanottajia olikin kurssilla runsas satakolmekymmentä. Kurssilaisten asenne oli erinomainen, asiallinen ja innostunut. Kurssi antaa oppilaille kuvan Ilmasotakoulusta palvelupaikkana. Muutamat kysyivätkin kurssin aikana kuinka hän voi hakeutua suorittamaan varusmies- tai vapaaehtoisen asepalveluksen Tikkakoskelle. Kyberkoulutus oli suurimman kiinnostuksen kohteena oppilaitten keskuudessa.

Kyynel 2016

Syyskuun ensimmäisellä viikolla toteutettiin "KYYNEL 2016" tiedustelu- ja sissiradistiharjoitus. Harjoituksen tukiasema perustettiin Sulkuniemeen ja partiot toimivat Jyväskylän varuskunnan harjoitusalueella. Yhteydet otettiin Parolaan perustettuun vastaavan harjoituksen aseisiin. Harjoitus onnistui erinomaisesti. Onnistumisesta vastasi kurssinjohtaja Jaakko Mäntymä, jonka kanssa oli erittäin help-

po valmistella ja toteuttaa harjoitus. KSKOTUA harjoitus työllisti jonkin verran, sillä viestivälineet jouduimme noutamaan tässä tapauksessa Karjalan Prikaatista. Näin ollen viestivälineitten noutoon ja palautukseen kului KOTU päälliköltä kaksi työpäivää. Samanaikaisesti varastopäällikkö Erkki Karvinen vastaanotti ja luovutti muun materiaalin Tikkakoskella.

Eikö ammunta enää kiinnostakaan?

Taistelijan Testiammuntojen suosio alkaa laantua. Syksyn ensimmäisessä Taistelijan Testiammunnessa Tikkakoskella oli kurssi täynnä. Seuraavat seitsemän (7)

kurssia, jotka oli suunniteltu toteutettavaksi, peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi! Ammuntaharjoituksista kuitenkin koko ajan kysellään. Hieman valoa näyttää tähtäimiin siintävän, sillä loka-kuussa Tikkakoskella järjestettävään Taistelijan Testiammunta kurssille on ilmoittautunut jo yhdeksän ampujaa.

Muutos Komendantin cupiin

Komendantin Cup:n suosio taas on korjaantunut entiselleen. 1-osakilpailussa ilmoittautuneita oli "täysi laidallinen". 24. syyskuuta ammuttavassa 2-osakilpailussa on tätä kirjoittaessa vain yksi paik-

Runsaslukuinen yleisö peitti alueen mm. Leopard 2A4 panssarivaunun Muuramen maanpuolustusjuhlan kalustonäyttelyssä 5.8.2016.

ka vapaana. Alustavan tiedon mukaan Komendantin Cup:n tulevaisuus on vaakalaudalla ja on hyvin todennäköistä, että kilpailu ammutaan nykyisessä muodossaan viimeisen kerran 26.11.2016. Sääntöjä joudutaan hieman uudistamaan ja kilpailu jatkuu uudessa muodossa kaudella 2017.

Sulkavan soudut

Sulkavan 49. Suursoutuihin osallistuttiin heinäkuun 9. päivänä. Venekunta koostui Suomen Rauhan- turvaajaliiton jäsenistä. Kirkkonnesarjaan osallistui 54. venekuntaa. Suomen Rauhan- turvaajaliiton venekunta sijoittui kilpailussa sijalle 28 ajalla 5:16:36. Soudun voitaneelle venekunnalle hävisimme 1:09:36. Perinteitä vaalien rauhan- turvaajien venekunta tapasi ensimmäisen kerran lähtöamuna ja harjoittelu toteutettiin soutamalla läh- tölinjalle. Tällä harjoittelumäärällä saavutettu sijoitus on erittäin hyvä.

Muuramen maanpuolustusjuhla

Keski-Suomen Maanpuolustus- juhla järjestettiin 6.8.2016 Muuramessa. Osallistujia kurssille oli useiden muistutusten jälkeen ilmoittautunut MPK:n tietojärjestelmän kautta 64. Varustamistarpeen ilmoitti 30 kurssilaista, kuljetustarpeen 1 kurssilainen ja majoituksen ilmoitti tarvitsevana 10 kurssilais-

ta. Ilmoittautuneesta 10 toimi kurssin järjestelytehtävissä tai toimivat kalustonäyttelyssä esittelijänä. Varusteita varattiin 10 ylimääräistä, mutta kokojakauma ei osunut tällä kertaa kohdalleen, joten oikean kokoisia varusteita jouduttiin noutamaan illan aikana Tikkakoskelta. On ensisijaisen tärkeää ilmoittautua tapahtumiin MPK:n järjestelmän kautta, koska ilmoittautumisen yhteydessä kurssilainen ilmoittaa tarvittavat varusteiden koko- ja muut tiedot kurssin toteuttajille.

Lippulinnot onnistuivat

Kaikesta huolimatta kurssi sai toteutettua sille määrätty tehtävät, kunniavartion sankarihautausmaalla, Suomen lipun lippuvartion sekä veteraanijärjestöjen lippulinnot. Veteraanijärjestöjen lippulinnot johtajana toimi yliluutnantti Aki Impola sekä maanpuolustusjärjestöjen lippulinnot taas johti korpraali Veli Mäkitvirta. Muuramen "omat pojat" ottivat tehtävän vastaan lennosta perjantai-iltana ja hyppäsivätkin "ohilaukkaavan valkoisen ratsun selkään" sekä johtivat joukkojaan tasatahtiin. Valakentällä nähtiin tilanne, jossa isät olivat lippulinnessa ja heidän poikansa vannomassa sotilasvalaa. Vuonna 2017 maanpuolustusjuhlan järjestää Karstulan kunta.

"Komendantin taistelunjohtajajoneuvo" Dnepr valmiina palvelukseen.

Reservin ylivääpeli Katri Tynkkynen allekirjoitus papereihin ja sitten harjoitukseen.

Kersantti Ari Jäntti Uuraisilta. Viides vuosi maakuntakompaniassa.

Maakuntajoukot "valtasivat" Kalettoman kasarmialueen

Pioneerirykmentti lopetti toimintansa 2014 Keuruulla, mutta sotilaat eivät ole kadonneet maan alle. Keski-Suomen Alueoimiston johtama paikallispataljoonan harjoitus käynnistyi maanantaina entisten varikko-organisaatioiden esikuntarakennuksen tuntumassa Kalettomalla. – Kyseessä on paikallispataljoonan harjoitus ja pataljoonan tehtäviin kuuluu mm. joukkojen perustaminen, kertoi harjoituksen johtaja everstiluutnantti Jukka Kentala. Yhtä tärkeä tehtävä on kohteiden suojaaminen tai aluevalvonta. Tässä harjoituksessa perustetaan Kalettomalla maakuntakompania ja se pääsee käytännössä harjoittelemaan tehtäviään pohjoisemmassa Keski-Suomessa. Harjoitukseen osallistuu hieman yli 200 reserviläistä.

Joukkojen perustaminen tarkoittaa miehistön ja tarvittavan kaluston saattamista yhteen. Teoriassa yksinkertaista, mutta käytännössä vaati runsaasti työtä. – Nyt tätä

oikeaa työtä päästään käytännössä toteuttamaan, kiteytti asian evl Jukka Kentala ja hyppäsi Jouko Muhoselta "pakko-otetun" Dnepr-sivuvaunumoottoripyörän kyytiin, josta löytyi mm. kaasugrilli. Sitä oli jo viikonloppuna testattu grillilaamalla makkaraa perustamiskeskuksen reserviläisille.

Iloisia ilmeitä ja vaativia tehtäviä

Katri Tynkkynen (ylivääpeli res) saapui harjoitukseen muun johtajajoukon mukana maanantaina klo 10 mennessä. – Neljän päivän harjoitus edessä, syksyistä keliä, raikasta ulkoilmaa ja paljon tekemistä tiedossa, naureskeli Katri vastaanotopisteessä.

Uuraisilta harjoitukseen saapunut kersantti Ari Jäntti kokosi varusteitaan aseiden jakopisteen tuntumassa. Tavaraa oli mukana

enemmän kuin tarpeeksi, koska maakuntajoukkoon kuuluvana hänellä oli oma varustus mukana. Sen lisäksi harjoitusorganisaatio jakoi vielä sirpaleilviin, taisteluvyön, komposiittikypärän ym. sotilaalle tarkoitettua vaatetusmateriaalia. – Viisi vuotta olen ollut maakuntajoukoissa ja osallistunut harjoituksiin. Hyvällä mielellä lähdetään toteuttamaan annettuja tehtäviä, kertoi kersantti Jäntti ja siirtyi pakkaamaan saamaansa materiaalia.

Perustamisorganisaation harjoitukset tärkeitä

Perustamisesta vastaavan organisaation päällikkönä toimi reservin yliluutnantti Tommi Pynnönen Vaajakoskelta. – Tätä harjoitusta varten tehtiin perustamisen suunnitelma pari viikkoa aiemmin. Sitten tiedusteltiin tältä alueelta tilat toimintaa varten ja nyt on materiaali sijoitettu niin, että voidaan vastaan-

ottaa varsinainen joukko, kertoi Tommi Pynnönen. Hänen mielestään on todella tärkeää saada edes pienemmässä muodossa käsitys siitä työstä mitä joukkojen perustaminen vaatii. – Tilanne on kokonaan toinen jos perustettavien joukkojen määrä onkin kymmenkertainen. Nyt perustetaan yksi komppania, mutta kun kaikki perustamistoi- menpiteet on jalkautettu käytäntöön, siitä jää tuntuma miten asioita on organisoitava. On erittäin tärkeää, että perustamisen organisaatiot saavat olla mukana tällaisissa harjoituksissa, sanoi Tommi Pynnönen ja siirtyi valvomaan varusteiden jakoa.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Linjastolla eteenpäin. Opastus oli selkeän sotilaallista.

Alokkaiden jono varusvarastolla etenee ja säkit täyttyvät.

Jalkineita riittää varastohäkeissä.

Täydet reput selässä ja säkit olalla. Askeleet suuntautuivat kohti omaa komppaniaa. Pieni kesäinen sade ei haittaa.

Polku kohti reserviläisyyttä alkoi

Alokaat saapuivat Ilmasotakouluun

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Harmaana valkeni 4.7. aamu Tikkakoskella. Jonkun verran tuli tihkusadetta kun nuorten miesten ja naisten jono odotti pääsyä sisätiloihin. Ilmasotakoulu otti valtakunnan 12 000 palvelukseen astuvan nuoren joukosta 350 nuorta miestä ja naista palvelukseen. Jokunen poika joutui heti eteisaulassa kahden parturin käsittelyyn, jotka pikavauhtia muotoilivat uudelle alokkaalle hiuksista vapaan tyylin. Sen jälkeen jonon jatkoksi ja kohti henkilötietojen tarkastusta. Ryhmänjohtajat kokosivat muutaman henkilön

ryhmiä, joita sitten lähdettiin viemään varusvarastolle.

Varusteita on paljon

Sotilaan varusteiden jako alkaa repuista, joita on kaksi, pienempi ja isompi. Kauan ei mene kun ne ovat täynnä ja tarvitaan pyykkisäkkiä, johon sitten kasataan vaatteita, kenkiä, sukkia, makuupussi, sadetamineet yms. Kun ryhmä alkaa olla paksujen säkkiensä kanssa valmis, siirrytään varaston ulkopuolelle. Perinteisiin näytti kuuluvan, että

matka varusvarastolta perusyksikköön tehdään omin voimin ja ison säkin on kuljettava mukana. Puolessa välissä matkaa alkaa kahdella tytöllä säkki painaa, mutta ei hätää, ryhmänjohtajat rientävät apuun ja matka etenee sujuvasti kohti komppaniaa ja siellä omaan tupaan.

Palvelusuran seuranta

Tapaamme eräässä tulevassa neljässä alokasta: Niklas Himmi, Kari Hartikka, Kasper Eklund ja Santeri Aarresuo ihmettelevät tavarantoimintaa ja kaapin

pienuutta. Samassa yhteydessä sovitaan nuorten miesten kesken, että tulemme palvelusuran aikana tapaamaan heitä ja haastattelemaan varusmiesajan kokemuksista. Teemme juttuja Keski-Suomen Maanpuolustaja-lehteen, sen Facebook-sivustolle ja piirien verkkosivuille. Näin tulemme seuraamaan heidän taivalta aina kohti kotiutumista ja reserviläisyyttä. Tässä tiedotusteamissa päätoimittajan lisäksi tulevat toimimaan Panu Moilanen ja Eila Keinonen.

Ryhmänjohtajan auttavat kädet tarttuivat tyttöjen varustesäkin kahvoihin ja matka jatkui.

Alikersantti Simonen johti jämäkästi varusteiden tarkastuksen yksikössä.

KYBER KAIKKIALLA

• Mitä sinun tulee tietää?

Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunta ja Keski-Suomen kadettiipiiri järjestävät kaikille avoimen luentosarjan kyberturvallisuudesta.

Tilaisuudet ovat maksuttomia. Luentojen jälkeen on kahvitarjoilu ja mahdollisuus keskusteluun. Lisätietoja ja videotallenteet: www.jyu.fi/it/kyber/sg16

Tervetuloa!

Jyväskylän yliopisto
Informaatioteknologian tiedekunta

Kadettiikunta
Keski-Suomen kadettiipiiri

Paikka: Martti Ahtisaari -sali (Agora, Mattilanniemi 2, Jyväskylä)

Ti 27.9. klo 15:00
Kyberturvallisuuden tuottaminen
Prof. Martti Lehto, Jyväskylän yliopisto

Ti 8.11. klo 15:00
Tietoverkkolainsäädäntö
Ev Martti J. Kari, Puolustusministeriö

To 17.11. klo 15:00
Hybridisotaa ja kyberpuolustusta
Dos. Jyri Raitasalo, Maanpuolustuskorkeakoulu

Ti 22.11. klo 15:00
Kyberreservin luominen ja kyber kansalaistaitona
FM Tero Oittinen, Maanpuolustuskoulutusyhdistys

Ti 13.12. klo 15:00
Roskaposteista psykologisiin roskaposteihin
Prof. Aki-Mauri Huhtinen, Maanpuolustuskorkeakoulu

Muutoksia tulossa MPK:n ja KSKOTU:n toimintaan

Monet lukijat ovat huomanneet, MPK:n olevan supistamistoimenpiteitten kohteena. Elokuun 25. päivänä ilmoitettiin MPK:n palkatulle henkilöstölle: Maanpuolustuskoulutusyhdistys aloittaa toimintansa uudelleen organisointia koskevat yhteistoimintaneuvottelut, kertoi Keski-Suomen KOTU-yksikön päällikkö Riku Tenhunen.

Tehokkuutta haetaan

MPK:n on kohdennettava voimavarojaan tehokkaammin, mahdollisesti madallettava organisaatiotaan sekä kehitettävä joustava henkilöstöjärjestelmä, jolla pystytään reagoimaan mahdollisiin budjettimuutoksiin. Valtionvarainministeriön 12.8.2016 julkaisemassa talousarvioesityksessä MPK:n valtionavuksi vuodelle 2017 esitettiin 400 000 euroa vähemmän rahaa verrattuna vuoteen 2016. Alusta-

van ilmoituksen mukaisesti MPK:n henkilökuntaa vähennettäisiin 10 henkilötyövuodella. Tämä merkitsee noin 16 % vähennystä henkilöstöön. YT-neuvottelut on aloitettu 31.8.2016 ja ne saataneen päätökseen 12.10.2016. MPK:n hallitus laati esityksen 19.10.2016 mahdollisista organisaatiomuutoksista ja henkilöstön määrästä. Myöhemmin kutsutaan koolle MPK:n ylimääräinen kokous, joka päättää MPK:n uudesta organisaatiosta sekä mahdollisista henkilöstövähennyksistä. Mahdollinen MPK uusi organisaatio on suunniteltu aloittavan toimintansa 1.1.2017.

Jukka Särkinen ei jatka vuonna 2017

Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen on irtisanoutunut ja päättää tehtävänsä hoitamisen 31.12.2016. Jukalle on löydetty jo seuraaja ja hänen nimensä ilmoitetaan sekä

perehdyttäminen aloitetaan kun viralliseen sopimukseen on saatu allekirjoitukset oikeille paikoilleen. Jukka jatkaa ”täydellä höyryllä” vuoden loppuun saakka koulutus-päällikkönä.

Syksyn aikana on useita muitakin mielenkiintoisia kursseja tarjolla. Perehdy Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön kurssitarjontaan mpk.fi sivuilla ja ilmoittaudu mieleisellesi kursseilla.

Teksti:
Tapio Paappanen
Riku Tenhunen

Kutsuntamenettelyn historiaa ja nykyisyyttä

Arpajaisista ja kutsuntalakkoilusta sukupuolineutraaliin asevelvollisuuteen

Nykymallinen moderni asevelvollisuus syntyi Ranskan vallankumouksen seurauksena. Vuonna 1793 säädetty Ranskan asevelvollisuuslaki määräsi, että jokainen ranskalainen on sotilas ja velvolinen puolustamaan kotimaataan. Näin muodostettu armeija oli tunnetusti menestykseläs, ja asevelvollisuus alkoikin nopeasti yleistyä myös muissa maissa siten, että 1800-luvun lopulle tultaessa se oli Euroopassa vallitseva tapa järjestää maanpuolustus.

Venäjällä siirryttiin eurooppalaisen mallin mukaiseen asevelvollisuuteen vuonna 1874, ja autonomisessa Suomen suuriruhtinaskunnassa tuli voimaan laki yleisestä asevelvollisuudesta vuonna 1881. Lain mukaan jokainen miespuolinen Suomen kansalainen oli asevelvolinen. Laki oli poikkeuksellinen, sillä sen mukaan suomalaisia joukkoja voitiin käyttää vain kotimaassa. Lakia pidettiin modernina ja demokraattisena, ja asevelvollisuusarmeija hyväksyttiin Suomessa yleisesti – varsinkin, kun sotilaskoulutuksen lisäksi miehille opetettiin armeijassa myös muita hyödyllisiä taitoja – ennen kaikkea lukemista ja kirjoittamista ns. kompaniankouluissa.

Tuolloin perustettu Suomen armeija jaettiin vakinaiseen väkeen, reserviin ja nostoväkeen. Kustakin ikäluokasta kutsuttiin kolmivuotiseen asepalvelukseen vakinaisessa väessä noin viidennessä, ja loput hyväksytyistä suorittivat yhteensä kolme kuukautta kestäneen reservipalveluksen. Viiden vuoden reservikauden jälkeen miehet siirret-

tiin nostoväkeen, johon kaikki asevelvolliset kuuluivat 40-vuotiaiksi saakka.

Kutsunnat Suomessa

Suomalainen kutsuntaperinne on alkanut tästä maamme ensimmäisestä asevelvollisuuslaista. Kutsuntoihin tuli tuolloin osallistua kaikkien edellisen vuoden loppuun mennessä 21 vuotta täyttäneiden miesten. Ennen kutsuntatilaisuutta suoritettiin lääkärintarkastus, jossa keskimäärin 60 % asevelvollisista vapautettiin palveluksesta terveydellisten syiden takia. Lääkärintarkastuksen läpäisseistä kolmivuotisen palveluksen suorittavat valittiin arpomalla.

Vuosisadan vaihteeseen tultaessa Venäjän keisarikunta pyrki lujittamaan ja yhtenäistämään Venäjän valtakuntaa toteuttamalla Suomesakin venäläisnationalistien ajamaa ns. venäläistämispolitiikkaa, jonka tavoitteena oli sitoa Suomi tiukemmin Venäjään ja mm. korvata suomi ja ruotsi venäjän kielellä suomalaisessa hallinnossa. Helmikuussa 1899 Nikolai II antoi ”ensimmäisen sortokauden” aloittaneen ns. helmikuun manifestin, jota pidettiin valtiokaappauksena, jonka avulla Kustaa III:n aikaiset Suomen perustuslait pyrittiin syrjäyttämään.

Asevelvollisuuslaki 1901

Helmikuun manifestin merkittävien käytännön seuraus oli heinä-

kuussa 1901 vahvistettu uusi asevelvollisuuslaki, jolla Suomen oma armeija lakkautettiin ja suomalaiset asevelvolliset määrättiin palvelukseen Venäjän armeijassa myös Suomen rajojen ulkopuolella. Tavoitteena oli, että palvelus Venäjän armeijassa opettaisi suomalaisille venäjän kielen ja tekisi heistä kunnan venäläisiä. Laki myös antoi Venäjän kansalaisille mahdollisuuden tulla Suomen armeijaan upseereiksi ja pidensi palvelusajan kolmesta viiteen vuoteen.

Suomen suuriruhtinaskunnan myöntövyöspolitiikkaa kannattava senaatti päätti 1.8.1901 oikeusjärjestyksen vastaisesti liittää uuden asevelvollisuuslain Suomen suuriruhtinaskunnan asetuskokoelmaan ja siten saattaa sen voimaan. Tämä järkytti laillisia toimintatapoja korostaneita perustuslaillisia. Kaksi päivää myöhemmin päätettiinkin perustaa perustuslaillisten passiivisen vastarinnan järjestö, joka tunnetaan venäläisten konservatiivilehtien sille antamalla pilkkanimellä kagaali.

Kutsuntalakkoja puuhattiin

Yksi kagaalin perustajajäsenistä oli varatuomari Ernst Estlander, joka julkaisi vuonna 1902 nelisivuisen lehtisen ”Kutsuntaa koskevia neuvoja ja ohjeita”. Nimestään huolimatta lehtinen ei ole ohje kutsuntoihin osallistumisesta vaan siitä, kuinka mahdollisimman tehokkaasti voidaan toteuttaa kutsuntalakkoja. Erityisen tärkeänä pidet-

tiin maaseudun asukkaiden saamista osallistumaan kutsuntalakkoihin ja sitä, että suuriruhtinaskunnan virkamiehet (esimerkiksi lääninhallitusten virkamiehet, nimismiehet, lääkärit ja papit) saataisiin olemaan osallistumatta kutsuntojen järjestelyihin.

”[Kutsunnanalaisille] nuorukaisille on huomautettava, että he kutsunnasta poisjäämällä palvelevat oikeutta ja isänmaatansa paljoa tehokkaammalla tavalla kuin muut kansalaiset, ja että heillä on tilaisuus osoittaa kannattavansa nuorison viime vuonna osottamaa miehuullista esiintymistä. Tällä alalla on heti ryhdyttävä toimintaan.” (Estlander, mt. 1902)

Vajaa puolet osallistui

Uuden asevelvollisuuslain mukaisesti toimitettuihin vuoden 1902 kutsuntoihin osallistui vain hieman yli 40 % asevelvollisista. Seuraavina kahtena vuonna kutsuntalakkoilaiden osuus pieneni, mutta poissaolojen määrä säilyi edelleen suurena, mikä hermostutti venäläisiä. Vuonna 1905 venäläiset sotilaspiirit totesivat vastarinnan niin järjestelmälliseksi, että vuoden 1901 asevelvollisuuslain toteuttaminen päätettiin toistaiseksi lopettaa. Vapaaehtoinen liittyminen Venäjän armeijaan oli toki edelleen mahdollista. Korvauksena asevelvollisuuden soveltamatta jättämisestä valtiopäivien oli maksettava keisarikunnan sotilasrahastoon vuositain kymmenen miljoonan markan avustus. Näitä ns. sotilasmiljoonia maksettiin vuoteen 1916 saakka.

Itsenäisessä Suomessa

Suomi itsenäistyi joulukuussa 1917, ja seuraavana keväänä käytiin Suomen sisällissota, joka jätti maahan syvät ja kipeät jakolinjat. Sen aikana asevelvollisuutta pantiin toimeen vuoden 1878 asevelvollisuuslakiin perustuen. Asevelvollisuuden käyttöönotto uudelleen mahdollistui jääkärien saavuttua Suomeen: he muodostivat asevelvollisten joukkojen päällystön ja alipäällystön.

Itsenäisen Suomen ensimmäinen asevelvollisuuslaki säädettiin väliaikaisena vuonna 1919, ja vuonna 1922 se korvattiin pysyvällä lailla. Myös kutsunnat käynnistyivät uudelleen, ja niissä heijastui selvästi tuolloinen puolustusvoimien tavoite kovan kurin ylläpitämisestä ja siihen totuttamisesta mm. monesakin mielessä hyvin heterogeenisen asevelvollisjoukon hallitsemisen muotona. Eräs mies muistaa kutsuntatilaisuuden 1920-luvun alussa seuraavasti: *”Armeijan edustajien kohtelu oli työkeää kuten yleensä. (...) Jälkeenpäin olen kyllä huomannut, kuinka lapsellista ja turhaa koko touhu oli.”*

Asevelvollisuus on yhdistänyt suomalaisia

Suomen itsenäisyyden aikana asevelvollisuudesta on muodostunut merkittävä suomalaisia yhdistävä instituutio, joka on vakiintunut tärkeäksi osaksi suomalaisuutta ennen kaikkea sen suorittaneiden nuorten miesten kautta. Varusmies-

palveluksen suorittamista on pidetty kunnia-asiana ja eräänlaisen siirtymäriittinä aikuisuuteen. Parin viime vuosikymmenen aikana suomalainen asevelvollisuus on kuitenkin kehittänyt enemmän alkuvuosiensa kaltaiseksi, entistä valikoivammaksi järjestelmäksi. Tällä hetkellä kutsuntaiässä olevissa miesikäluokissa varusmiespalveluksen suorittavien osuuden arvioidaan laskevan noin kahteen kolmannekseen kustakin ikäluokasta. Tämä on lisännyt kutsuntojen merkitystä.

Koko ikäluokan tavoittaminen

Kutsunnat ja niihin liittyvä lääkärin ennakkotarkastus on käytännössä viimeinen mahdollisuus tavoittaa koko miesikäluokka. Ennakkotarkastuksessa tarkastetaan paitsi kutsunnanalaisen fyysinen ja psyykinen terveys, niin myös tehdään arvio hänen sosiaalisista ominaisuuksistaan, elämäntavoistaan ja –tilanteestaan. Kutsunnoissa päästäänkin auttamaan esimerkiksi syrjäytymiskiarteessä olevia nuoria. Tämän takia onkin yleisesti keskusteltu siitä, pitäisikö kutsuntojen koskea koko ikäluokkaa, siis myös naisia. Tämä on tilanne esimerkiksi Norjassa, jossa myös koko asevelvollisuus on sukupuolineutraali – joskin myös vielä huomattavasti Suomea valikoivampi.

*Tekstit: Panu Moilanen, Tapio Paappanen
Kuvat: SA-kuvat ja Tapio Paappanen*

Kutsuntatarkastus 1920-luvulla

Lääkintämajuri Huuskonen tarkastaa rintamasotilaita.

Vuonna 1927 on kustannusosakeyhtiö Otava painanut kirjan: Kutsunta-asiat, ohjeita ja neuvoja kutsuntaiässä oleville nuorukaisille. Sen on kirjoittanut luutnantti A Viljasalo. Seuraavaksi em. kirjan välittämää tietoa. Kutsunnat toimitetaan vuosittain syyskuun 15 ja marraskuun 15 välisenä aikana. Kutsuntatoimistot ilmoittavat sanomalehdissä ja julkisilla kuulutuksilla missä ja milloin kunkin paikkakunnan kutsunnat suoritetaan.

Tarkoitus

Kutsuntatarkastuksen tavoitteena oli hyväksyä sotapalvelukseen kaikki siihen kelpaavat miehet ja estää kelpaamattoman miehistön määräämistä joukko-osastoihin.

Tarkastusjärjestys ja muita ohjeita

Asevelvollisen on tarkastusta varten riisuduttava täydellisesti, ellei hänellä ole sellaisia ruumiinvikoja ja vammoja, jotka jo semmoisenaan aiheuttavat täydellisen vapautuksen asevelvollisuudesta. Tarkastus toimitetaan seuraavassa järjestyksessä:

- 1) asevelvollinen punnitaan
- 2) ruumiin pituus mitataan mitapuulla
- 3) rintakehän laajuus mitataan syvään sisään- ja uloshengitettäessä mittanauhalla, joka selkäpuolella asetetaan lapaluun alakärjen alapuolelle ja etupuolella rintanipukkojen kohdalle
- 4) asevelvolliselta kysytään,

onko hän terve tai onko hänellä mahdollisesti jokin tauti tai ruumiinvika;

5) asevelvollisen mahdollisesti esittämät, ennen kutsuntaa hankitut lääkärintodistukset tutkitaan ja otetaan asianmukaiseen huomioon, niiden kuitenkin ratkaisevasti vaikuttamatta kutsuntatarkastusta toimittavan lääkärin lausuntoon

6) näkökyky tutkitaan ns. Snellin hakakuvioilla viiden metrin etäisyydeltä. Näkö tarkkuus määrätään, milloin tarpeelliseksi katsotaan, lasilla korjaamalla. Väriaisti tarkastetaan, milloin se katsotaan tarpeelliseksi, ns. Stillingin taulukoilla

7) kuulon tarkkuutta tutkittaessa käytetään keskivahvaa kuiskaamista neljän metrin etäisyydeltä, tai kuulokyvyn ollessa huonontunut, kuiskaamista kahden metrin etäisyydeltä tahi tavallista puhetta yhden metrin etäisyydeltä. Kumminkin korvan kuulokkyky tutkitaan erikseen. Hyvä kuulo katsotaan olevan asevelvollisella, joka neljän metrin päästä kuulee keskivahvan kuiskaamisen.

Kun kutsunnassa toimitettavassa tarkastuksessa ei voida varmuudella todeta eräitä tauteja, kuten luuvahloa, sokeritautia, verenvuototautia, asthmaa, ruokatorven kaventumista ym., on niiden olemassaolo näytettävä toteen valanvelvoituksella annetulla lääkärintodistuksella.

Samoin voidaan lääkärin antamalla valahtoisella todistuksella näyttää toteen seuraavien tautien olemassaolo, nimittäin parantunut tai lievä kestävä melisairaus, tylsämielisyyys, muu henkinen vajavaisuus, kaatuvatauti ja kuuromykkyys.

Kutsuntojen aloitus Karstulassa. Kirkkoherra Seppo Tiainen (vas.), veteraani Arttu Honkonen, Karstulan sotaveteraanien pj Tapani Lahti ja kunnanjohtaja Eino Nissinen. Nuoret miehet taempaan kuuntelevat aluetoimiston puheenvuoroa.

Maanantaina 22.8. Karstulan kunnantalon pihassa parveili joukko nuoria miehiä. Heitä odotti asevelvollisuuden suorittamisen ensimmäinen askel. Oli osallistuttava Keski-Suomen aluetoimiston järjestämään kutsuntatilaisuuteen. Tällä kertaa Karstulasta vuonna 1998 syntyneistä kutsuntaan osallistuvien määrä oli 31. Kunnantalon aulassa kapteeni Toni Pelho oli ensimmäinen sotilas, jonka kutsunnanalaiset kohtasivat. Muutama napakka ohje päivän etenemisestä kuultiin ennen siirtymistä valtuustosalin. Siellä joukko ilmoitettiin sotilaallisesti evl Jukka Kentalalle.

Aluetoimisto

Everstiluutnantti Jukka Kentala kertoi yleisen asevelvollisuuden merkityksestä Suomelle. – 71 vuotista se on toiminut kynnysasejärjestelmänä. Olemme saaneet elää rauhassa vuodesta 1945 alkaen, kertoi Kentala. Tänä aikana Suomessa on

800 000 henkilöä saanut sotilas-koulutuksen. Varusmiespalveluksen sisällöstä hän nosti esiin kokemukset, joita ei muualla saa. Palveluksen aikana syntyy elinikäisiä ystävyyssuhteita. Fyysisten ja henkisten ponnistusten kautta voi löytää itsestään myös voittajan. Johtajiksi koulutettavat saavat arvokkaan tilaisuuden toimia oman joukkonsa johtajina. Kokemus, jota muualla yhteiskunnan tarjoamalla koulutusareenoilla ei ole mahdollista saada. – Toiminta ryhmissä, velvollisuuksiin tottuminen ja astua askel kohti aikuisuutta on varusmiespalveluksen parhainta antia, lopetti aluetoimiston päällikkö oman puheenvuoronsa.

Kunta

Karstulan kunnanjohtaja Eino Nissinen aloitti puheensa kysymyksellä: miksi kunta puhuu kutsuntatilaisuudessa? Varusmiespalveluksesta on mahdollisuus saada

valmiuksia yhteiskunnan tarpeisiin. Kunta on vastuussa alueensa poikkeusoloista ja vain yhtenäinen kansa pystyy siviilirattaiden onnistuneeseen pyörittämiseen. – Varusmiespalvelukselta ei vaadita kuin se, että jokainen tekee parhaansa, kiteytti kunnanjohtaja Nissinen sanomansa.

Seurakunta

Karstulan seurakunnan kirkkoherra Seppo Tiainen pohti miksi pappi on mukana kutsunnoissa: Kirkkomme mieltää itsensä kansan kirkoksi ja se tekee työtänsä myös varusmiesten keskuudessa, aloitti kirkkoherra. Hän kertoi itse olleensa jo valmis pappi varusmies-aikanaan, jolloin hän liikkui paljon oman väen keskuudessa ja toimi monelle miehelle sielunhoitajana. – Olin saatavilla, jotta pystyi juttelemaan kuin kaverille, päätti kirkkoherra Tiainen puheenvuoronsa karstulalaisille nuorille.

Veteraani

Karstulan seudun veteraaneja tilaisuudessa edusti Arttu Honkonen, joka 17-vuotiaana joutui sota-aikana desanttijahtiin. Hänen puolestaan puheenvuoron käytti paikallisen sotaveteraaniihdistyksen puheenjohtaja Tapani Lahti. Hän kiteytti sanomansa sodan ajan raadollisuuteen: siellä ei riitä, että tekee parhaansa, koska tehtävät ovat mahdottomia. Rauhajan varusmiespalveluksen suorittamisen jälkeisen ajan tärkeimpänä asiana Tapani Lahti piti sitä, että jokainen huolehtisi omasta fyysisestä kunnostaan läpi loppuelämän.

Keski-Suomesta koottu "Maakki-joukkue" saavutti pioneerijotoksen hopeasijan. Ylil Kimmo Kaipia (vas.), ylil Aki Impppola, ylik Pertti Salminen, ylil Mika Pakkanen, ja ylik Mikko Majjala.

Pioneerijotos 2016 Schmarden - kisatunnelmia

Pioneeriaselajin satavuotisjuhla-jotos, sekä paraati alkoi tänä vuonna Vekaranjärven varuskunnasta Kouvolan lähellä ja päättyi Korialle pioneeripuistoon. Keski-Suomen maakuntakomppaniasta ylikuutatti Aki Impppola kokosi ansiokkaasti edustusjoukkueen. Joukkueen koonpano aselajijotokseen oli hie-man omintakeinen koostuessaan kahdesta gonahtaneesta kuskista (ylil Kimmo Kaipia, ylik Pertti Salminen), ylikoulutetusta apumeis-selistä (ylil Mika Pakkanen), nohe-vasta sissistä (ylik Mikko Majjala) sekä joukkueen koonneesta, raa-mikkaasta ihan ehdasta pioneerista (ylil Aki Impppola).

Psykologinen sodankäynti

Saavuimme paikalle päivää ai-kaisemmin torstai-iltana hyvien yöunien takaamiseksi, mikä oli taktiikaltaan oikea ratkaisu. Psyko-loginen sodankäynti alkoi välittö-mästi hyvässä reserviläishengessä kanssakilpailijoita 'kehu'en' ja van-hoja tuttuja morjestaen. Aamulla aamupalan, puhutte-luiden, uhitteluiden, varustamisen, tvälläytymisen, pakkauksen, häröi-lyn ja kaiken muun hyvän tavan-mukaan toimitettavien suoritusten jälkeen olimme valmiit koitokseen. Hevosmiehet olivat ennen kisoja STT:n tarkkuudella kertoneet, että saisimme oikeat teräsvuohet alleme millä ainakin osa matkaa taitet-taisiin. Tämä osa matkaa oli huo-jentava tieto, sillä allekirjoittanut on koskenut polkupyörään viimek-si noin 15 vuotta sitten. Ei ollut tie-totoimisto tehtäviensä tasalla, koko matka fillaroitiin.

Ammunnalla aloitettiin

Kilpailu alkoi "Maakki-joukkue-en" osalta ammunnoilla mistä tar-joiltiin pisteitä osumatarkkuudesta,

mutta myöskin johtamisesta, koska jouduimme itseohjautuvasti suori-tamaan kohdistukset ratakiikarin avulla. Ammunnan jälkeen alkoi pie-ni rastikierto mikä käsitti Tour-de-Vekaranjärvi tutustumisen varus-kunta-alueeseen erinäisillä rasteilla mitkä mittasivat "ah niin" tuiki tär-keitä sotilastaitoja r-aineen laske-misesta sulkeisjärjestykseen. Täs-sä vaiheessa alkoi tulla uskon puu-te oimiin kykyihin, ei taistelijana vaan polkupyöräilijänä. Yhtäkaik-i, joukkueemme oli aamupäivän kapinassa huimaa keskittasoa. Ammunnan ja pienen rastikier-roksen jälkeen kilpaileva osasto jaettiin kahteen joukkueeseen jois-ta ensimmäinen lähti suorittamaan siirrettäviä rasteja ja toinen lähti polkupyörämarssille kohti Korian pioneeripuistoa. Luonnollisesti ras-tien kautta. Rasteilla oli jos jonkin-sorttista pioneerille tärkeitä taitoja mittaavia tehtäviä aina geologiasta sillan räjäyttämiseen. Sillanpääras-tilla oli tarjolla kaksi siltaa, n-määrä r-ainetta ja aikaa x-minuuttia. Jouk-kueemme laski ensimmäisen sillan tuhoamiseen tarvittavan r-ainemää-rän ja tuomarin kysyessä paljonkos tuo toinen silta kaipaa räjämenttiä, vastauksemme: "Hööh, totta kai lo-put mitä laatikosta löytyy". Se toi kaivatut täydet pisteet ja kiitokset tyylikkäästä vastauksesta.

Jos jaksaa kiroilla, jaksaa myös polkea...

Mäkinen maasto, kauniit mai-semat, matkan varrella nähdyt kii-peilykelpoiset kalliot mitkä oikein kaipasivat karabiinihakaa, frendiä ja muuta kiipeilyhilperötiä tekivät pyörämarssista omalla tavallaan nautinnollisen. Matka oli suurim-maksi osaksi alamäkeä mutta Ky-menlaakson maakunnalle tyypil-liseen tapaan myös ylämäet olivat harvinaisen tuttu näky, aina heti alamäen jälkeen. Joissain tapauk-

sis-sa myös edellisen ylämäen kyy-tipoikana. Siirtymätaipaleen aika-na alkoi joukkuehengen merkitys näkyä niin suorituksissa, kuin itse polkemisessäkin. Kun viimeisiä ylämäkiä vedettiin reidet tulessa ja hanuri ***** pääsi suusta-ni ruma sana. Vieressä hikoilevan joukkueoverin huohotuksensekai-nen tokaisu: "Jos jaksaa kiroilla, jaksaa myös polkea", antoi kaiva-tun piristysruiskeen minkä voi-min päästiin kunniakkaasti maaliin saakka, missä julistettiin lauantain kunniaksi päivän ensimmäiseksi rastiksi yösuunnistus. Hikisenä, kipeänä, mutta onnel-lisena, sotilaspoliisien valppaassa-valvonnassa siirryimme yöpuulle. Reserviläishengen kuuluva sa-nailua ei tänä yönä jostain syystä kuulunut, vaan luontoäänät korva-sivat muutama satunnainen 'prööti' säestettynä mahtavalla kuorolla 'snrrrgoooooh' konserttia.

Äijät ja sonnit!!

Aamun valjetessa juttujen taso muuttui taas normaalkiksi, kilpa-kumppanin kysyessä aamukahvin perään, suositelimme, että älä ota-keitettyjä munia, olivat vähän löy-siä, mutta pikkunakit ja pekoni oli olivat ihan Oscar Kilo eikä blineis-säkään ollut valittamista. Kaura-puorolla mentiin.

Marssin ja laulun jälkeen saa-vuimme pikataipaleen alkuun. Ai-katulilankaviestin jälkeen vauhdilla kohti maalia. Perinteikkäällä mies-viltti-karahka-paarirastilla paareille pistettiin joukkueen kevein mies ja veljet, se taktiikka puri. Viimeisillä vedoilla kantajat saivat puristettua itsestään voimaa ohittaa ne tarpeel-liset kilpakumppanit millä saimme nostettua sijoitusta. Yksikin ohitus liian vähän olisi ratkaissut pelin. Rivissä ponttonisiltaa pitkin koh-ti maalia saimme vielä puhallettua voitokkaan sotahuudon "Äijät ja Sonnit!!" Kilpailu oli osaltamme

ohitse. Tässäkö tämä sitten oli?

Eläköön!

Ei tuki. Suihkun ja varusteiden vaihdon jälkeen ryhmityimme pa-raatimuodostelmaan, kengät kiiltä-vänä, lameeta rinnassa ja baretti-särmänä kohti paraatikenttää missä vietettiin Schmardenin taistelun sa-tavuotista juhlapäivää. Päivä mis-sä suomalainen pioneeri sai tuli-kasteensa, suoriutui suomalaiseen tapaan, mainittiin silloisen Saksan 8. armeijakunnan päiväkäskyssä ja on pohjana sille taidolle ja tahdolle mistä kotimainen pioneeri on tehty. Katselmuksen, puheiden, palkin-tojen jaon, kenttähartauden ja lisä-puheiden aikana aselajin kunniaki-si suoritettuun kolminkertaiseen "Eläköön!" - huutoon, ohimars-siin sekä kalustoesittelyyn pyhitet-ty päivä sai viimein päätöksensä. Loppupuhuttelun, varusteluovu-tuksen ja pakollisen oletko terve -rastin jälkeen matka kohti kultaista Keski-Suomea saattoi alkaa.

Niin, joo, tultiin hopealle!

Teksti:
Pertti Salminen

Muuramelaiset seurasivat isolla joukolla sotilasvalatilaisuutta.

Muuramen sankarihauta juhlapäivänä.

"Mitä lieneekin aarteita Suomessa, toki kallehin on vapaus!"

KIITOS MUURAME JA MUURAMELAISET!

Kunnia sotiemme veteraaneille ja lotille sekä koko sodan koke-neelle ja maamme jälleen rakentaneelle sukupolvelle - sitä te, hyvät muuramelaiset, osoititte lauantaina 6.8.2016.

Keski-Suomen maanpuolustusjuhla järjestetään vuosittain jos-sakin maakuntamme kunnassa tai kaupungissa. Tänä vuonna pitopaikkana oli teidän kuntanne. Elokuun alkupäivinä järjestet-tävässä maanpuolustusjuhlassa vietetään myös aina Ilmasota-koulun kesän saapumiserän sotilasvala- ja sotilasvakuutustilai-suutta. Itse näen asian niin, että maanpuolustusjuhlan kokonai-suus onkin erityisesti nuoria valan ja vakuutuksen antajia sekä heidän läheisiään varten. Nuorille asevelvollisille miehille ja vapaaehtoisille naisille juhlapäivä on ainutkertainen - he liittyvät katkeamattomaan ketjuun. Ketjuun, jonka alku ulottuu vuoteen 1918, jolloin ensimmäisen kerran on sotilasvala annettu.

Haluan sydämeni pohjasta kiittää teitä muuramelaisia erinomai-sesti järjestetystä juhlasta. Olen varma, että Ilmasotakoulun tuoreet lentosotamiehet ja heidän läheisensä muistavat auri-koista päivää Muuramessa lämmöllä ja ilolla.

Se, että päivä onnistuu, ei ole itsestään selvää. Se vaatii työtä. Onnistuneen juhlan suunnittelu aloitettiin jo viime syksynä. Ai-van ensimmäisestä hetkestä alkaen kuntanne luottamusjohto ja virkamiesjohto osoittivat erinomaista sitoutuneisuutta maan-puolustusjuhlan järjestämiseen. Olen erittäin iloinen yhteis-työstä kanssanne. Keski-Suomen maanpuolustusjuhla 2016 onnistui erinomaisesti! Päivän aikana tuli hienolla tavalla esille se, että maamme puolustaminen on koko kansamme yhteinen asia.

Maanpuolustusjuhla käynnistyi seppeleenlaskutilaisuudella seurakuntanne hautausmaan sankarihaudalla. Aamulla, kun paikalle saavuin, kostui silmäkulmani heti. Sankarihauta oli lai-tettu niin kauniiksi, että se suorastaan pysäytti - kauniit kukat ja siniristilippu jokaisella hautakivellä. Suuret kiitokseni sukkaille naisille kättenne töistä - ahkeruutenne teki kunniaa itsenäisyy-den puolesta taistelleille. Tänä aikana, kun syytämme toinen toisiamme itsekkyyydestä, oman edun tavoittelemisesta ja kai-kesta mahdollisesta, toivon, hyvät muuramelaiset, että vie-railisitte ja pysähtyisitte silloin tällöin sankarihaudan hiljaisten hautakivien äärellä. Ne kertovat, mitä velvollisuuden täyttämi-nen äärimmillään merkitsee: se on oman henkensä antamista läheistensä puolesta. Se on välittämistä, mitä me tänäänkin tarvitsemme.

Puolustusvoimien puolesta lausun vielä kerran lämpimän kiitok-sen Muuramelle ja sen kuntalaisille!

"Opetä meille, miten lyhyt on aikamme, jotta saisimme viisaan sydämen."

Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö
Everstiluutnantti Jukka Kentala

Mukavasti Muuramessa! Maanpuolustusjuhla yleisömenestys

Keski-Suomen maanpuolustusjuhlaa vietettiin 6.8.2016 Muuramen kunnassa. Ilmasotakoulun heinäkuun 4. päivänä palvelukseen astunut saapumiserä vannoni sotilasvalansa. Valan vannonia oli 340 ja heistä naisia 18. Valatilaisuutta seurasi runsaslukuinen yleisö. Puolustusvoimien ja reserviläisten kalustonäyttely oli Mäkelänmäen koulun kentällä varsinainen hitti. Panssariprikaatin Leopard 2A4 panssarivaunun katolle kiipeilivät niin perheen pienimmät kuin myös aikuisetkin.

Juhlapäivä rakentui perinteisen kaavan mukaan. Ensin suoritettiin seppeleenlasku sankarihautausmaalla. Valan vannoneet lentosotamiehet suorittivat ohimarssin Muuramentiellä ja pari Hornet -hävittäjää suoritti ylilennon. Pääjuhla järjestettiin Muuramen kulttuurikeskuksessa, jossa juhlapuheen piti toimitusjohtaja Risto Harvia. Päivän viimeinen ohjelma numero oli konsertti Muuramen kirkossa jossa esiintyivät Tuukka Manninen ja Ilmavoimien Soittokunta.

Risto Harvia puhui

- Maanpuolustusjuhla kokoa yhteen veteraaneja, valaa vannovat

alokkaat omaisineen ja muun juhla-avien, aloitti toimitusjohtaja Risto Harvia puheensa. Suomalaiset, niin vanhemmat kuin nuoremmatkin suhtautuvat oman maan puolustamiseen myönteisesti. Erityisen ilahduttavaa on nuorten korkea maanpuolustustahto. Maanpuolustusjärjestöt tekevät paljon arvokasta työtä hyvän maanpuolustushengen eteen. Jokainen on vastuussa maan turvallisuudesta ja epäkoh-
tien korjaamisesta. Ketään ei saa jättää yksin. 50 vuotta täyttänyt Keski-Suomen Henkisen maanpuolustuksen liitto on suunnannut arjen turvallisuuteen painottuvan kampanjan ysiluokkalaisiin koulu-
lasiin. He saavat opetusta ja tietoa tulen syyttämisestä, rasvapalojen sammuttamisesta, kadonneen etsinnästä, ensiavusta ja tietoa puolustusvoimista.

Sotiemme veteraanit ovat keskuudessaamme osoittaneet esimerkiksi puolustustahtomme lujuden. Onneksi viime vuosina veteraanisukupolvi on saanut sen arvostuksen mikä sille kuuluu. Juhlapuhuja kiitti veteraaneja Suomen rakentamisesta sodan jälkeen.

- Maassamme on turvallista elää ja tehdä työtä, totesi Risto Harvia.

Juhlapuhuja otti kantaa myös kansainväliseen turvallisuustilanteeseen ja sen heikkenemiseen. Vielä muutamia vuosia sitten saatoimme ajatella, että Euroopassa ei enää sodittaisi. Toisin on kuitenkin käynyt. - Elämme poliittisesti ja sotilaallisesti tarkasteltuna epävarmaa aikaa. Venäjän toimet ovat tuoneet tullessaan pelon ilmapiiriin, mainitsi Harvia. - Sosiaalista mediaa hyväksi käyttäen väärää infor-

maatiota saadaan levitettyä nopeasti. Propagandan tuottaminen ei ole uutta. Sen sijaan nykyinen tiedon levittämiseen käytettävä tekniikka mahdollistaa laaja-alaisen viestien nopean jakelun, pohdiskeli juhlapuhuja Risto Harvia.

Eversti Järven kiitokset

Panssariprikaatin komentaja eversti Pekka Järvi toi juhlaan puolustusvoimien tervehdyksen. Hän innostui hehkuttamaan keski-suomalaisista maanpuolustushenkeä. Sitähän täältä löytyy ja oli ilo kuunnella eversti Järven aitoa kiitosten ilmaisu nimenomaan vapaaehtoisista maanpuolustustyötä tekeville tahoille. Sen jälkeen muuramelainen lauluyhtye Toccante esitti hyvin päivään sopivat laulut: Täällä Pohjantähden alla, Mun sydämeni tänne jää ja Tämä taivas tämä maa.

Lopuksi maakuntajohtaja Tapani Mattila toivotti kaikki tervetulleiksi vuonna 2017 Karstulaan viettämään maanpuolustusjuhlaa. Juhla päätettiin Ilmavoimien soittokunnan ja yleisön yhdessä esittämään Maamme-lauluun.

Tekstit ja kuvat:
Tapio Paappanen

Sotilaspoliisipartion sotamaalaukset.

Minä lupaan ja vakuutan... Sotilasvala meneillään.

Maanpuolustusjärjestöjen lippulinna paraatikatselemissa.

Siniset baretit ojennuksessa valaparaatissa.

Reservipiirien toimintaa kuvaava kuvakooste esittelyosastolla.

Majurin Mediamalja Matti Hyväriselle

Tyytyväinen reservin majuri Matti Hyvärinen Majurin Mediamaljan vastaanottettuaan Muuramessa.

Reserviapiirien ikuisesti kiertävä ja vuosittain jaettava, professori Erkki Laatikaisen pitkäaikaisesta työstä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi kunnioittava Majurin Mediamalja luovutettiin Muuramen maanpuolustusjuhlassa reservin majuri Matti Hyväriselle.

Perusteluina palkinnon myöntämiselle reserviapiirien tiedotustoimikunta poimi Matti Hyvärisen kirjallisesta tuotannosta seuraavaa:

Kolmiosainen sotahistoriatrilogia:

Kuninkaat käskivät - Isänmaa kutsui I - Linnavuorista vaaran vuosiin, sodan kaikuja Jämsässä ja Korpilahdella, ilmestyi 2013.

Trilogian ensimmäisen osan tavoitteena on sota- ja paikallishistoriaa yhdistämällä antaa kokonaiskuva siitä, miten eri sodat ovat kautta aikojen koetelleet seutua ja mitä lähiseudulla on sotien aikana tapahtunut.

Kuninkaat käskivät - Isänmaa kutsui II - Keski-Suomen sotamuistomerkit nuijasodasta veteraanien perintöön, ilmestyi 2014.

Kuninkaat käskivät - Isänmaa kutsui III - Savonlinnan seudun sotamuistomerkit linnavuorista veteraanien perintöön, ilmestyi 2015.

Trilogian toisen ja kolmannen osan tavoitteena on niin ikään yhdistää sota- ja paikallishistoriaa ja

esitellä paikkakunnittain sotiin liittyviä muistomerkkejä. Tämä on kirjoittajan tapa muistuttaa yhdestä kansallisen kulttuuriperintömme keskeisestä osa-alueesta, veteraaniperinteestä ja sen säilyttämisestä.

Muu kirjallinen tuotanto

Lehtijuttujen kirjoittaminen kirjoittajaa lähellä olevista aiheista, kuten vapaaehtoisesta maanpuolustustyöstä, sotahistoriasta ja sotamuistomerkeistä. Korpilahden Reserviupseerikerhon toiminnasta kertovia juttuja on julkaistu Korpilahti-lehdessä noin 10 vuotta. Viime vuosina Matti Hyvärinen on kirjoittanut Korpilahti-lehteen paikallis- ja sotahistoriaa käsitteleviä juttuja. Keski-Suomen Maanpuolustajaan hän on tuottanut juttuja noin 15 vuotta. Teemat ovat vaihdelleet Korpilahden reserviläistoiminnasta yleiseen asevelvollisuuteen. Tällä hetkellä Hyvärisellä on sopimus Punkaharjulla ilmestyvän, Länsi-Savo-konserniin kuuluvan Puruvesi-lehden kanssa kymmenosaisesta sotamuistomerkkejä käsittelevästä juttusarjasta.

Muu toiminta

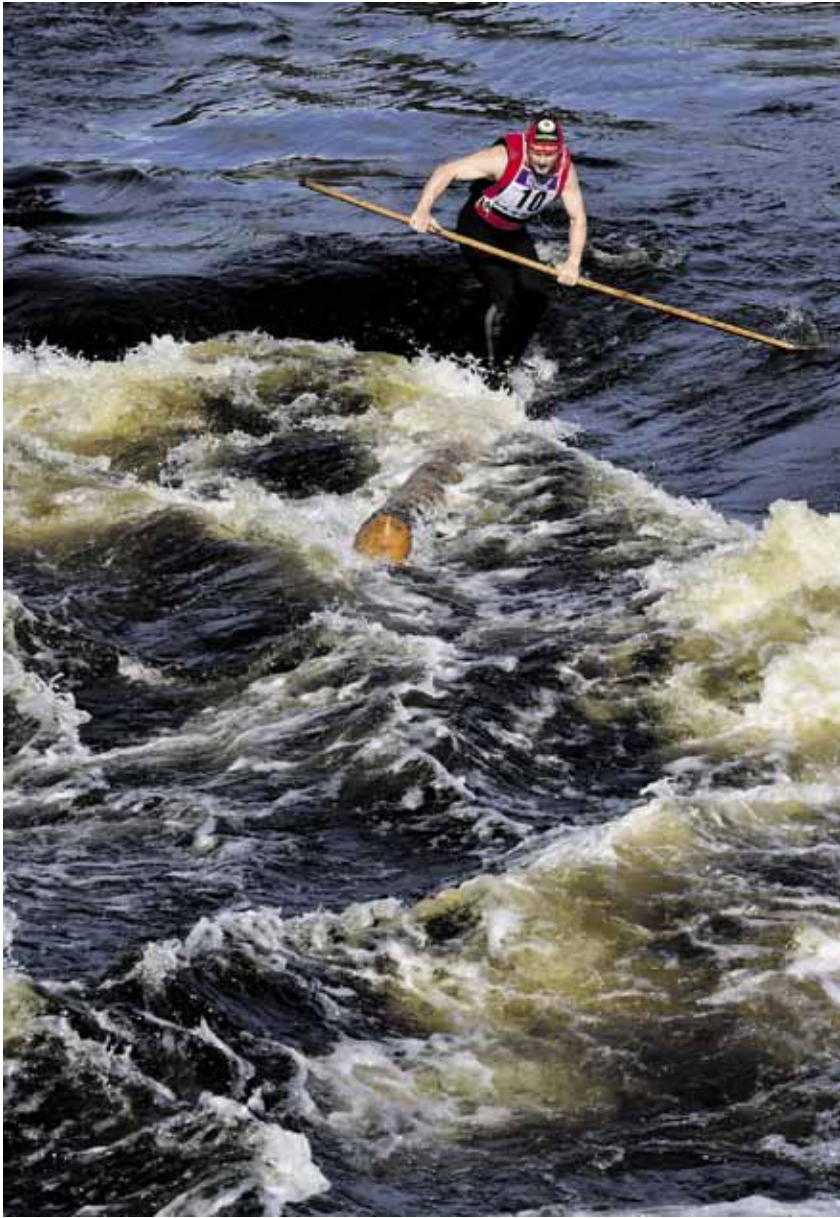
Matti Hyvärinen vaikutti omalla työpanoksellaan merkittävästi muistomerkkien saamiseen brittiläisille vapaaehtoisille sotilaille. Se paljastettiin syksyllä 2015 Korpilahdella.

Jouko Hyppönen toimi virolaisten vieraiden isäntänä. Maj Rein Kikas ja Eva Kivisild (oik.) vaihtoivat kuulumisia Tiina Ronkaisen (vas.) kanssa.

Rölli (=Petri Aberg) keräsi katseita ja kyselijöitä riitti.

Naisia oli mukana myös konevoimien paraatissa. Valmet 20 irrotti kiihdytyssavut ylämäessä.

Tukkilaisilla oli kova urakka kesyttää Kuusaankoski.

Itävaltalaisvalmisteinen Saurer panssarivaunu oli nyt nopein tässä sarjassa.

Tukkijätkät värittivät Tupaswillan perinneviikonloppua

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Laukaan Tupaswilla Oy järjesti elokuun viimeisessä viikonvaihteessa perinneviikonlopun. Perjantai 26.8. toi alueelle noin 400 lähialueen koulujen peruskoulun viidesluokkalaista. Ihmettelyä menneen ajan työtavasta ja koneista riitti päivän ajan oppilaille, jotka luokkakokonaisuuksina tutustuivat tervanpolttoon, pärehöylän toimintaan, lankavärjäykseen ja samalla näkivät ison määrän takavuosien työkoneita, joilla on hankittu ”leivän päälle voita”.

Luantain ja sunnuntain tarjonta oli sitten varattu muulle yleisölle. Perinneviikonlopun suojelijana toimi aluetuomiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala.

Kotivara perjantain teema

Maanpuolustusnaisten ja Naisten Valmiusliiton rastilla oppilaiden piti valita pöydällä olevista elintarvikkeista sellaisia, joilla pärjää kotona muutaman päivän jos käy niin, että sähköt on poikki useamman päivän ja kauppojen ovet ovat kiinni, kassajärjestelmät ei toimi ja pankkiautomaateista ei saa rahaa. Vettä oli laitettu muutamaan eri kooiseen astiaan, pienin oli 1,5 litran pullo. Kun rastin pitäjä kysyi, että kauanko tuolla määrällä ihminen pärjää. Yksi vastaus tuli kuin apteenkin hyllyltä: kolme vuorokautta! Rastin pitäjät kertoivat vastaajalle sitten ihan oikeinkin määrän ihmisen vesitarpeesta. Oppilaille haluttiin viestittää ns. kotivaraa elintarvikkeista. On hyvä aina olla kaapissa ylimääräinen paketti näkkileipää ja muuta pitkään säilyvää niitä tilanteita varten jos tavanomainen elämä järkkyy mm. edellä mainitun pidemmän sähkökatkon takia.

Kuusaankoskea yritettiin kesyttää

Tukkilaiset ovat olleet aiempinaikin vuosina isossa roolissa perinneviikonloppussa. Nyt uutena vetonaulana oli koskenlasku Kuusaankoskessa. Vaikeat virtaukset laitoivat tukkijätkät tosi koville. Viimeksi tätä koskea oli laskettu tukilla 65 vuotta sitten. Kun kilpailua seurasi, kaukana oli Justeerin (Kauko Käyhkö) Kaksi vanhaa tukkijätkää -laulun kertoma: ”Muistatkos - kosket ne hurjimmat ennen, laskettiin pölkylä vaan...”. Nimittäin yksi jos toinenkin istahti pölkyn päälle tai pulahti koskeen ensimmäisten kuuhujen tullessa vastaan. Hyväksytyn suorituksen sai jos maalissa seisoikin tukin päällä.

Mestarit erottuivat tässäkin lajissa. Kymmeniä suomenmestaruuksia tukkilaislajeissa saavuttanut Juha Julkunen voitti yleisen sarjan koskenlaskun. Kolmanneksi sijoittunut Jori Mikkonen sai yleisöltä raikuvat suosionosoitukset pysymällä tukin päällä pisimpään. Ilman pulahdusta ei hänkään selvinnyt, koska tukki meinasi kolahduttaa rantakiviin, mutta hän onnistui ohittamaan karikon. Koskenlaskun jälkeen tukkilaiset kisailivat perinteisen tukkilaismaratonin Tupaswillan alueella olevalla lammella.

Maanpuolustustyötä tunnetuksi

Vapaaehtoisen maanpuolustustyön toimijoiden osastot, Keski-Suomen reservipiirit ja maanpuolustusnaiset olivat viikonlopun ajan tiiviisti lähellä toisiaan. Auto-

joukkojen kiltä, Tourulan Kivääritehtaan perilliset ja lotta Suvi Salminiitty ja yksityinen asekeräilijä täydensivät hyvin alueen tarjoamaa sanomaa. Varsinaiseksi kiinnostuksen kohteeksi osoittautui Ilmasotakoululta käyttöön saatu ilmatorjuntakonekiväärin simulaattori. Sen käyttöä innostuneesti opasti kaksi Jyväskylän reserviupseerin jäsentä, Janne Ollikainen ja Marko Kilpeläinen. Yleisöä oli aseella koko ajan niin paljon, että hyvä kun kerkisivät syömässä käydä. Konneveden reserviläiset tekivät ison urakan osastojen pystytyksessä ja viikonlopun ajan Eko-aseammunnan järjestäjinä. Kohde, joka myös veti paljon väkeä kokeilemaan käden tarkkuutta. Reservipiirien osastolla sai tutustua myös Finn-Savotta Oy:n valmistamiin reppuihin. Suuren suosion saavuttanut Jääkäri-reppu pysäytti monta henkilöä kokeilemaan miltä se tuntui selässä. Samalla kun kuunteli toisella korvalla, sai myös ajankohtaista tietoa reserviläisten toiminnasta.

Vanhat vehkeet kiinnostuksen kohteena

Vanhat ajoneuvot, joita oli kunnostettu alkuperäisiin väreihin, saivat ansaittua ihailua. Tuhannet työtunnit harrastajien talleissa ja pajoilla oli tehnyt tehtävänsä. Yleisö tutki varsin tarkkaan esille tuotuja ajoneuvoja. Autojoukkojen killan vetonaula oli Opel Bliz –kuorma-auto. Se oli jo keväällä osallistunut Aku Louhimiehen ohjaustyön kohteena olevan Tuntematon sotilas –elokuvan kuvauksiin. Toinen hieno auto oli vuonna 1940 valmistettu henkilöauto Ford. Sellaisia oli tul-

lut aikanaan ilmavoimien käyttöön. - Esillä oleva auto on osallistunut mm Keuruulla järjestettyihin jäätärata-ajoihin, kertoi entisöintityössä vahvasti mukana ollut Risto Höylä.

Kaksi paraatia

Ajoneuvot järjestysivät viikonlopun aikana kaksi kertaa paraatiin. Sen aikana alueella ollut yleisö pääsi näkemään ja kuulemaan monenlaista puksutusta. Ajoneuvojen moottorit omaavat oman persoonallisen äänensä, joiden myötä ainakin vähän vanhemmat ihmiset kaihoisasti alkoivat muistella aikoja, jolloin lapsena oli kuullut noita ääniä. Myös maamootoriosasto tarjosi paljon nähtävää ja kuultavaa. Kuinka monta puimakonetta, myllyä, sirkkeliä yms. olivatkaan nuo ”porilaiset” aikanaan pyörittäneet. Osaston kruunasi polttomootorilla käyvä makkaragrilli! Jäi arvailujen kohteeksi se, että kauanko tuollainen ”mylly” saisi olla rivitalon takapihalla.

Onnistunut tapahtuma

Tupaswillalla Oy:n puolesta vanhempi isäntä Erkki Kauppinen kertoi perinneviikonlopun onnistuneen hyvin. Yleisöä kävi kaksipäiväisessä tapahtumassa noin 4000. Koskenlaskussa 65 vuotta sitten oli vain yksi kilpailija pysynyt pystyssä tukin päällä koko laskun ajan. Katsojia oli ollut silloin kosken rannoilla tuhannen verran. Ensimmäinen Suomi 100 vuotta tulee näkymään perinneviikonloppussa jollain tavoin, mutta siitä kerrotaan sitten vuoden 2017 puolella lisää.

Zetorit ovat perinneviikonlopun vakiokalustoa. Keskellä puikoissa Erkki Kauppinen, Tupaswillan vanhempi isäntä.

Maanpuolustusnaisten ja Naisten Valmiusliiton toimijoita: Eila Keinonen (vas.), Eeva Harju, Tarja Maukonen, Tuula Merisalo, Seija Asunto, Helena Harska ja Anita Korhonen.

Lotta Jaakkola Ampumaharrastusfoorumista kirjoittaa: Ampumaratojen säilyttäminen on edullisempaa kuin niiden lopettaminen

Käytössä olevien ampumaratojen määrä on pudonnut Suomessa rajusti. Vielä 1990-luvun lopussa ampumaratoja oli noin 2 000, nyt vain 650. Syitä rataverkoston harvenemiseen on monia, mutta yksi merkittävä tekijä on ollut ampumaratojen ympäristölupiin liittyvät ongelmat. Ympäristöasiat ovat ainakin alueellisesti vaikeuttaneet kaikkien ampumaharrastajien, niin kilpa-ampujien, metsästäjien, reserviläisten kuin viranomaistenkin pääsyä harjoittelupaikoille, teetäneet valtavan määrän työtä rata-vaastavilla ja aiheuttaneet mittavia kustannuksia.

Perusteltuja tosiasioita, ei mielipiteitä

Arvioitaessa ampumaratojen ympäristövaikutuksia ja toiminnan todellisten riskien merkittävyyttä mahdollisimman tarkan kokonaiskuvan hahmottaminen on tärkeää. Näin pystytään havaitsemaan todelliset riskikohteet ja kohdentamaan ympäristöä koskevat selvitykset riskin merkittävyyden arvioimiseksi. Perusteellisella pohjatyöllä säästetään kokonaiskustannuksissa, saadaan laadukkaampaa ympäristöä koskevaa tietoa päätöksenteon pohjaksi sekä parhaassa tapauksessa vältetään kalliiksi tuleva tutkimus- ja selvityskierre. Ampumaratojen ympäristövaikutusten ja toiminnan riskien mahdollisimman realistinen arviointi edellyttää asiantuntemusta ja yksityiskohtia pauteutumista.

Esimerkkinä toteamus ”ajan kuluessa lyijy saavuttaa pohjaveden” antaa hyvin yksinkertaistetun kuvan maaperässä olevan lyijyn aiheuttaman riskin merkittävyydestä. Arvioitaessa tarkemmin mm. riskiä pohjavedelle, tulisi huomioida mm. pohjaveden virtausuuntia sekä maaperän geokemiaa ja

-fysiikkaa. Geologian tutkimuskeskuksen tekemässä tutkimuksessa Nummi-Pusulassa sijaitsevan Mansikkakuopan haulikkoradoilla on todettu, että haitta-aineiden kulkeutumisajat ovat kivennäismaalla erittäin pitkiä. Perusteellisen tutkimuksen mukaan kulkeutumisajat eri todennäköisyyksillä lyijypitoisesta pintamaasta pohjaveteen vaihtelivat 16 000 vuodesta 120 000 vuoteen.

Vaikutusten ja riskien merkittävyyden arvioinnissa olisikin erittäin tärkeää muistaa myös mittasuhteet. Ampumaratatoiminta ei aiheuta akuutteja ympäristöuhkia, mistä syystä ei ole perustelua tehdä ratkaisuja perustuen oletuksiin tai äärimmillen vietyyn varovaisuusperiaatteeseen.

Vaihtoehtotarkastelu ja kustannushyötyanalyysi

Mikäli ampumaratatoiminnan aiheuttama riski ympäristölle todetaankin merkittäväksi, lähtökohtana tulee olla tavoite jatkaa toimintaa radalla siten, että vähennetään vaikutusta. Tämä onnistuu usein kustannustehokkain ja kohtuullisin teknisillä ratkaisuilla. Tähänkin saakka on melu- ja suojavalleissa hyödynnetty mm. maanlajityspaikoille päätyviä maamassoja. Myös erilaisten kierrätysmateriaalien hyödyntämistä ampumaratojen ympäristösuojausosalla ollaan parhaillaan selvittämässä. Valitettavan usein ensimmäisenä vaihtoehtona nostetaan esille toiminnan lopettaminen tai melko epärealistinen radan siirtäminen.

Vaihtoehtoja tulisi kuitenkin tarkastella kustannus-hyötyanalyysin kautta. Ampumaratojen rakentamiseen, maa-alueisiin, selvityksiin ja lupiin on vuosikymmenten kuluessa investoitu jopa satoja tuhansia euroja harrastajien rahaa sekä lu-

kemattomia määriä talkootunteja. Uuden radan rakentaminen nykyisillä kriteereillä ei ole halpaa, nopeaa eikä sopivan alueen löytäminen helppoa. Myös ampumaradan sulkemisen jälkeen maaperän puhdistustoimenpiteet aiheuttavat kustannuksia, jotka erityisesti haulikorojen voivat olla erittäin suuria. Kustannuksien suuruusluokasta antaa viitteitä se, että pelkästään yhden skeet-radan maaperän puh-

Rajamäen haulikkoratojen meluvallin rakentamisen loppuvaiheessa testattiin onnistuneesti myös sosiaalisen median voimaa.

distaminen maksaa arvioiden mukaan noin miljoona euroa. Vaihtoehtotarkastelun yhteydessä on syytä myös pohtia, kenen etu on puhdistaa vanha ampumarata-alue ja siirtää ampumatoinnin vaikutukset kauas asutuksesta uuteen, koskemattomaan ympäristöön.

Mikäli edes murto-osa niistä kustannuksista, mitä radan toiminnan lopettamisesta ja uuden rakentamisesta aiheutuu, käytettäisiin ympäristövaikutusten minimointiin, tulisi kustannus-hyöty suhde varmasti maksimoitua.

Informaatiovaikuttaminen paremmaksi

Kuten kaikella ihmistoiminnalla, myös ammunalla on ympäristövaikutuksia. Ampumaratojen ympäristövaikutusten arvioimiseksi on jo olemassa valtava määrä tutkimustietoa, jota on tiivistetty ja selkeästi esitetty vuonna 2014 ilmestyneessä ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan par-

jamäen ampumaradan kohdalla kirjoitusvirheestä johtuva ”melu-ongelma” muuttui vuosien aikana puheissa ja ihmisten, jopa alan harrastajien mielissä todelliseksi.

Hälvälän ampumaratoja useampia vuosia uhannutta lopettamis- päätöstä perusteltiin julkisuudessa asiantutijalausunnoilla, jotka eivät perustuneet tutkimuksiin tai mallinnuksiin, vaan olivat mielipiteitä. Myös poliittisille päätöksentekijöille oli annettu väärää tietoa ampumaradan vaikutuksista ympäristöön ja vaikutusten pienentämismahdollisuuksista.

Väärin käsitysten oikaisu

Koska julkisuudessa on syystä tai toisesta ollut tarve antaa ääni ammunnavastustajille, on yksi eniten työtä vaatineista vaiheista näissä haastavimmissa ympäristölupa- sekä maakuntakaavoitusprosesseissa ollut väärin käsitysten ja mielikuvien korjaaminen.

Harvardin yliopiston Jed Willardin mukaan informaatiovaikuttaminen ja erityisesti disinformaation käyttö on yleistynyt viime vuosina. Informaatiolla on välillä tarkoitus vaikuttaa ikävästi ja väärillä mielikuvilla pyrkiä muokkaamaan asenteita. Paras vastalääke vääristelyyn tai haitalliseen informaatioon Willardin mukaan on positiivisen totuuden kertominen.

Keskusteltaessa ampumaradoista ja niiden ympäristövaikutuksista avoimesti ja painotettaessa kriittisyyttä, jokainen keskustelun osapuoli joutuu perustelemaan kantansa ja selvittämään taustat esittämänsä takana. Näin voidaan minimoida väärinkäsitysten riskit ja mielipiteisiin perustuvat kannanotot. Asioiden kapeakatseisen ja lyhytnäköisen käsittelyn sekä tosiasioihin pohjautumattoman keskustelun jäljet kuvastuvat nykyisessä ra-

atilanteessa.

Ampumarata-asioissa valintakysymys on, korostetaanko näkökulmaa miten kattava ja monipuolinen ampumarataverkosto minimoi yksityismailla tapahtuvan harjoittelun kontrolloimattomat ympäristövaikutukset, parantaa turvallisen ja vastuullisen aseenkäsittely- sekä ampumaharjoittelun edellytyksiä vai kiinnitetäänkö huomio ampumaradan aiheuttamaan pieneen riskin ympäristölle ilman mittasuhteiden huomioonottamista.

Ampumarata on mahdollisuus

Asennekysymys on myös se, nähdäänkö ampumarata mahdollisuutena, jonka kehittäminen tuo alueelle mm. tuloja ja muuta aktiivisuutta vai onko ampumarata vain haitta, jonka melualueella on asuin- tai lomarakennuksia kaavoituksellisten ratkaisujen seurauksena.

Valintakysymys on myös se, että tarkastellaanko mahdollisuuksia vähentää olemassa olevaa ympäristövaikutusta murto-osalla niistä kustannuksista mitä ampumaradan lopettaminen ja uuden korvaavan radan rakentaminen tulisi maksamaan. Nyt olisikin ensisijaisen tärkeää varmistaa oikean tiedon siirtyminen niin suurelle yleisölle kuin päättäjille ja jokainen ammunanharrastaja voi osaltaan vaikuttaa siihen, että yleinen asenneilmapiiri ampumaharrastusta kohtaan muuttuu entistä suvaitsevammaksi ja positiivisemmaksi. Myös ampumaharrastajien toimiminen yhteinäisempänä joukkona riippumatta siitä edustaako itse kukin metsästäjiä, reserviläisiä tai kilpa-ampujia pystymme parhaiten varmistamaan hienon harrastuksemme jatkuvuuden.

Tourulan Kivääritehtaan perilliset ry:n toiminnasta

Maaliskuussa

Ari Auvinen. Vuoden 2015 ampuja.

Vuoden 2015 toiminnasta palkittiin vuoden ampujana Ari Auvinen. Hän sai haltuunsa kiertopalkinnon, jossa esineenä on ase-tekniikka Aimo Lahden suunnitteleman panssarintorjuntakiväärin lukko ja palkinnon ”huippuna” aseessa käytetyn patruunan hylsy. Toiminnan kehittämisestä palkittiin Mika Karala.

Toinen tämän vuoden ampumapäivä oli Vaajakoskella 19.3. Paikalla oli kymmenkunta yhdistyksen jäsentä. Erilaisilla pistooleilla harjoiteltiin ja sitten kilpailtiin ennen vuotta 1945 valmistetuilla perinneaseilla sekä vapaavalintaisella pistoolilla.

Tulokset: Perinnepistooli valmistettu ennen 1945:

Tapio Paappanen	84
Ari Auvinen	82
Jukka Kauppinen	77
Pasi Koivisto	74
Pietu Pollari	74
Hannu Piippanen	63
Teijo Himanen	60
Jouko Partanen	53
Alpo Tapperi	27
Heikki Rahikainen	25

Vapaavalintainen pistooli/revolveri:

Tapio Paappanen	84
Ari Auvinen	83
Heikki Rahikainen	80
Pietu Pollari	78
Teijo Himanen	68
Pasi Koivisto	66
Hannu Piippanen	56
Alpo Tapperi	52
Jukka Kauppinen	45
Jouko Partanen	37
Tauluna oli koko ajan SAL:n tarkkuusosan taulu.	

Heinäkuussa ja syyskuussa

Keskikesän ampumapäivä toteutettiin 30.7. Konnevedellä. Tämänkertaisen harjoituspäivän teemana olivat kivääriaseet. Niillä ammuttiin kilpaa makuulta ja pystystä. Matkana oli 100 m ja tauluina 25 metrin pistoolin tarkkuusosan taulu, mikä toi lisähaasteen osumiselle. Kiväärinä piti olla ennen vuotta 1940 valmistettu ase. Tämän kilpailun päälle ammuttiin pieneen lintukuviotauluun ns. ”sniper” – osuus. Siinä sai käyttää kiikaritähäimellä ja etutuella varustettuja kivärejä.

Mitään kiirettä suorituksissa ei ollut. Vanhojen aseiden kansa toimiminen on oma haasteensa. Siinä yhdistyy ampujan ajatuksissa oman osumisen lisäksi niiden valmistusajakauden käyttäjät. Varsin usein tätä taustaa voi haakea Suomen suojeluskuntajärjestön ammunnoista. Ajasta, jolloin ns. ”pitkä kivääri” oli ainoa ase, jolla tarkkuusammuntaa harjoitettiin. Niillä ampumaharjoituksilla oli kauaskantoinen merkitys siinä vaiheessa kun Suomi joutui taistelemaan olemassaolonsa puolesta vuosina 1939-1945. Suomalaisen sokotilaan ampumatarkkuus talvi- ja jatsodassa oli kohdallaan.

Monien ampuma-aseiden joukosta iltpäivän suosituin laji oli ottava tuntumaa useampiin sarjatuoliaseisiin. Eniten patruunoita kului venäläisen pikakiväärin parissa. Degtarjev vuodelta 1927 tai ”Emma” niin kuin sitä Suomessa kutsutaan, sai monenlaisia muistelijointa ympärilleen. Joku oli käsitellyt sitä varusmiesaikana, mutta 1970-luvulla sillä ei päässyt ampumaan muita kuin latausharjoituspatruunoita. Nyt oli toisin. Litteät lippaat saivat patruuna-annoksensa sisuksiinsa ja sen jälkeen tulitusta kohti tauluja. Lyhyitä ja pidempiä sarjoja lähti aseesta, jonka toimintavarmuutta on aikanaan kehitetty. Lukkokin on rakennettu sellaiseksi, että sen osien väliin joutunut jalkarätkikään ei saanut lopettamaan Emmaa laulamasta. Tällä kertaa lippaita piti vähän avalla ja asetta niiden sisällä olevat osat oikeaan asentoon.

Mielenkiintoinen tuttavuus oli saksalainen konekivääri MG-42. Saksan armeijan käyttöön aikanaan valmistettu konekivääri edustaa edelleen kovan luokan asetta. Rakenteen on tarpeeksi yksinkertainen ja se takaa pitkälle myös toimintavarmuuden.

Aseen tulinoisuus on 1200 laukausta minuutissa ja se on saanut lempinimen ”Hitlerin sirkkeli”. Se juontaa juurensa Normandian maihinnousuun kesäkuussa 1944, jolloin saksalaiset tuhosivat tällä aseella vahvoista bunkkereistaan ison määrän liittoutuneiden sotilaita. II maailmansodan loppuun mennessä asetta oli valmistettu yli 750 000 kappaletta. Nyt toteutuksessa kokeilussa yllätyksellistä oli aseiden pieni rekyyli. Sillä ampumisen oli siinä mielessä miellyttävää.

Perinteiset konepistoolit kuuluivat myös ohjelmaan. Vajaan sadan metrin päässä oli maaleina muutamia keiloja, joihin osumia haettiin niin kerta- kuin sarjatulellakin. Patruunoita kului sen verran, että piiput kuumenivat ja ampujilakin virtasi hiki, koska kesäinen päivä porotti ampumaradalle noin 30 asteen lämpötilalla. Asetekniikka Aimo J. Lahden suunnittelema Suomi –konepistoolin tulinoisuus on 750-900 laukausta minuutissa. Asetta valmistettiin vuosina 1931-1953 noin 80 000 kappaletta.

Syyskuun 10. päivä jatkettiin sarjatuliaseilla harjoittelua. Kilpailujakin oli. Päivään osallistui myös muutama poliisivirkamies.

Pikakivääri Degtarjev, ”Emma”, sylkee hylsyjä heinäkuussa Konnevedellä.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Aiheesta on lisää piirien verkkosivulla www.ksrespiirit.fi

Heinä- ja syyskuun kisojen tulokset ovat myös sieltä katsottavissa.

JRU RUUTU

Lämpimän kosteasta kesästä kohti syksyä

Tätä Ruutua kirjoittaessa on vielä fiilikset kuin takavuosien hittibiisissä ”Vielä on kesää jäljellä, vielä tulee kauniita päiviä.” Kulunut kesäkin tarjosi niin lämpimiä kuin kosteitakin hetkiä. Yksi lämpimimmistä hetkistä allekirjoittaneelle oli Peurungan rosvopaistin valmistelut kesäyönä kunnioitetuille veteraaneille. Isot tulet lämmittivät kauas. Jotain samanlaista olisi voinut toivoa kokevana loppiaisena Raateentiellä -35 asteen pakkasilla. Kesäkausi on kuitenkin loppusuoralla. Syksyn saapumisen selvä merkki on yhdistyksen syyskokous, jota pääsemme viettämään Valmetin isännöimänä. Kokouskutsun löydät tästä lehdestä. Laita tapahtuma kalenteriisi sekä tule osallistumaan ja vaikuttamaan.

Ammuntaa

Kahden viime kesän aikana olemme kokeneet puolustusvoimauudistuksen vaikutukset omassa kesätoiminnassa. Jyväskylän varuskunnan kasvanut varusmiesmäärä sekä heinäkuulle ajoittuva 2. erän palveluksen aloittaminen ovat vaikuttaneet ampumavuorojemme määrään. Samaan aikaan yhteiskunnan kiristävät vaateet ympäristöluvan muodossa ampumaradalle rajoittavat totuttuja mahdollisuuksia määrällisesti ja ajallisesti. Jatkossakin joudumme sopeutumaan näihin ehtoihin toiminnassamme.

Lisää joustavuutta Tikkakoskella on mahdollista saada, jos Ilmasotakoulu saa tarvittavat toimintaedellytykset ratatoimintojen laajentamiseksi. Tässä asiassa kehoitan meitä kaikkia pitämään asiaa esillä yhteiskunnan päättäjien ja vaikuttajien suuntaan. Ammunta on tärkeimmäksi todettu toimintamuotomme ja merkittävä osaavan sekä uskottavan reservin ylläpitämiseksi. Talvikauden ammunnat käynnistyvät Kuokkalan Graniitissa syyskuun alusta perinteiseen aikaan ja ammuttajat löydät yhdistyksen www- ja Facebook sivuilta. Haastan kaikki jäsenet suorittamaan reservin toimintakykyä ylläpitävän %-ammunnan viimeistään näillä Graniitin vuoroilla.

Marsseja

Syksyn ja talven muu kenttäkelpoisuus toiminta tulee rakentamaan kuukausittain pidettävien marssiharjoitusten ja kenttäkelpoisuussuoritusmahdollisuuksien ympärille. Marssien järjestämisestä ovat tähän asti vastanneet istuvan hallituksen jäsenet. Tämä ei ole hallituksen etuoikeus ja kutsunkin teidät kaikki vuorollaan mukaan marssien organisointiin. Vie meidät tutustumaan lenkkipoluille n. kahden tunnin mittaiselle marssille hyvässä seurassa. Muuta toimintaa tulee olemaan jäsenviestillä ja FB-sivuilla ilmoitettava kenttäkelpoi-

suusuinti ja mahdolliset muut ennen joulua toteutettavat suoritukset. Pyydän jäseniä olemaan aktiivinen hallituksen suuntaan haluamienne suoritusten osalta. Autamme kyllä tapahtumien toteuttamisessa.

Facebookia

Vielä lopuksi muistutan jäseniämme edellisessä JRURuudussa ilmoitetusta muutoksesta tiedottamisen ja avatun Facebook-ryhmän suhteen. Ryhmään rekisteröitymisessä ei ole ollut suurta ruuhkaa. Tässä vielä muistutuksena ohje, kuinka pääset osalliseksi tiedotuksesta ja Facebook-ryhmän jäseneksi:

Facebook ryhmä on suljettu ja tarkoitettu vain JRUR:n jäsenille. Jäseneksi ryhmään pääset lähettämällä liittymispyynnön osoitteeseen: jru.toiminta@gmail.com Hallituksen nimeämät henkilöt hyväksyvät voimassaolevat jäsenyydet ryhmän jäseniksi. Muutoin jäsentiedottamisessa on siirrytty käyttämään maanpuolustusrekisterin tarjoamaa toiminnallisuutta. Varmistaaksesi sähköpostitiedotteiden esteettömän vastaanoton, päivitä yhteystietosi maanpuolustusrekisteriin sekä tarkista käyttämäsi sähköpostipalvelun mahdolliset estot viestien vastaanottoon. Linkki jäsentietojen päivittämiseksi löytyy RUL:n liity jäseneksi -sivulta.

Maanpuolustusterveisin
Puheenjohtaja
Mika Pakkanen
Jyväskylän Reserviupseerit

Muuramessa 5.8.2016
JR48:n lipunkantajana.

Jyväskylän Reserviupseerit ry:n

**SYYSKOKOUS 11.10.2016
klo 17.30 alkaen Valmet Oy:n Jyväskylän tehtaalla Rautpohjassa**

Kokoontuminen tehtaan vierasaulassa. (Hippshallia vastapäätä, suuren metallisen telan kohdalla). Pysäköinti vieraspaikoille uudisrakennuksen ja Rautpohjantien väliselle P-alueelle.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen tarjoilun vahvistamiseksi Santeri Heinoselle p. 040 829 5697 tai santeri.heinonen@valmet.com

Tilaisuuden alussa lyhyt yritysesitys ja erikoisohjelmassa tutustuminen Fenix -valaisimiin ja kiinnitysjärjestelmiin ennen varsinaista kokousta.

HALLITUS

Tikkakosken reserviläiset ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään 15.10.16 klo 14 alkaen osoitteessa Kirkkokatu 5, Tikkakoski (Myllykky).

Etelä-Suomen Ilmapuolustusseminaari 24.9.2016

Ilmatorjuntayhdistyksen Keski-Suomen osasto järjestää Ilmatorjuntayhdistyksen Etelä-Suomen ilmapuolustusseminaarin
Aika: Lauantai 24.9.2016 8.30-16.30
Paikka: Jyväskylän varuskunta, Länsiranta, rakennus Aquila 8.30- 9.00
Ilmoittautuminen ja aamukahvi rakennus Aquilassa 9.00- 9.10
Seminaarin avaus: ITY:n Keski-Suomen osaston puheenjohtaja, kapteeni Ahti Piikki
Seminaarin puheenjohtaja, Olavi Rantalainen 9.15-10.10
Ajankohtaista ilmavoimista: Ilmavoimien esikuntapäällikkö, prikaatikenraali Petri Tolla 10.10-10.20
Tauko 10.20-11.05
Hävittäjähankinta ”HX”: Hankekoordinointisektorin johtaja, evl Jouni Junttila, ILMAVE 11.05-11.40
Ilmapuolustuksen ilmatorjunta, joukkotuotanto ja reservien koulutus: Ilmatorjuntapäällikkö,

Ilmavoimien esikunta, maj Tee-mu Kilpeläinen 11.40 -12.20
Lounas varuskuntaravintola Luonetissa 12.20-13.10
Puolustusvoimien kyberpuolustus: Sektorinjohtaja-Kyberpuolustussektori, evl Mano-Mikael Nokelainen, Pääesikunta 13.10-14.10
Ilmatorjunnan ohjuspuolustus Suomessa, USA:ssa, Ruotsissa, Venäjällä ja Israelissa: evl Ahti Lappi 14.10-14.20
Tauko 14.20-15.00
Kalustesittely ITO-15 Stinger: Toimistoupseeri, SALPITPSTO-KARPR, kapt Antti Laaksonen Ilmavalvontatutka Keva 2010: Sektorinjohtaja, KOULKES-KUS, ILMASK kapt Juha Polojärvi 15.00-15.45
Päiväkahvi sekä tutustuminen Stingeriin ja tutkiin (KEVA 2010, LÄVÄ, MOS-TKA87M) 15.45-16.25
Ilmatorjunnan tulevaisuuden

näkymiä Ilmatorjunnan tarkastaja, evl Ari Grönroos 16.25
Seminaarin päättäminen ITY:n puheenjohtaja, ilmasotakoulun apulaisjohtaja, evl Aki Hotti

Majoitus, kuljetus, ilmoittautuminen ja tiedustelut

Majoitusta tarvitseville perjantaina ilmainen majoitus Tikkakoskella joka tilataan ilmoittautumisen yhteydessä. Ilmoita samassa yhteydessä kuljetustarve: Jyväskylän matkakeskus - Tikkakoski 24.9.2016 klo 8.15. Paluu Tikkakoskelta omin neuvoin. Paikallisliikenteen bussi lähtee Tikkakoskelta koulun esikunnan edestä noin 500 metrin päässä seminaarin pito-paikasta joka täysi tunti.

ITY:n jäsenten ilmoittautumiset seminaarin puheenjohtaja Olavi Rantalaiselle sähköpostilla olavi.rantalainen@gmail.com tai osaston sihteeri, kapteeni Mika Hirttiölle sähköpostilla mika.hirttio@mil.fi, puh 029 9253110 15.9.2016 mennessä. ITY:n

jäsenille seminaari on ilmainen. Muut kuin ITY:n jäsenet ja ne ITY:n jäsenet, jotka haluavat saada seminaaripäivän kertausharjoituspäiväksi ilmoittautuvat seminaariin MPK:n nettisivuilla.

Linkki MPK:n kurssikalenteriin ja ilmoittautumiseen on seuraava: www.mpk.fi. Valitse kurssikalenterista yksiköksi Ilmapuolustus ja aikaväliksi kurssin ajankohta. Seminaarin hinta on 22 euroa Ilmatorjuntayhdistykseen kuulumattomalle. Tämä hinta sisältää lounaan + kahdet kahvit.

Mahdolliset tiedustelut:

Olavi Rantalainen, seminaarin puheenjohtaja

olavi.rantalainen@gmail.com, 050-5332977

sekä osaston puheenjohtaja kapteeni Ahti Piikki,

ahti.piikki@hotmail.com 0503503850

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safarit upeilla reiteillä
Ränsintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswill.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

Lindab®

Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Tulkkinä ihmisen ja tietotekniikan välissä
www.relator.fi

Relator

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

MITTA IKKUNA www.mittaikkuna.com

Tilaa ikkunat omilla mitoilla suoraan kotiovellesi.

Maailman laadukkaita ikkunat

Suomen Mittaikkuna Oy Ikkunat ja Ovet verkkokaupasta myös asennettuna, Onkapannu 2 sekä edulliset pvc-ikkunat ja Dk-puu / puu-alumiini -ikkunat 40700 Jyväskylä puh. 0400 981 384 jari.jaakonmaa@mittaikkuna.fi

Viherlandia
www.viherlandia.fi

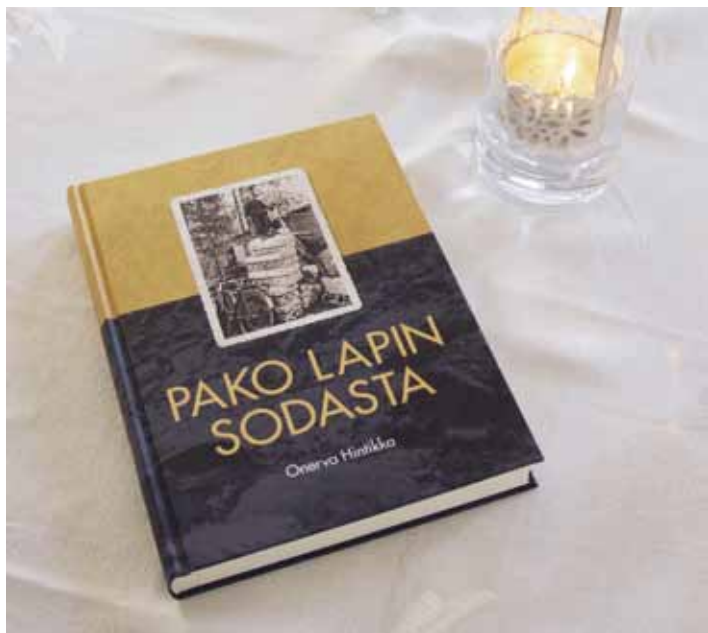

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten esittelyssä

Saarijärven maanpuolustusnaiset

Pako Lapin sodasta – kirjailija Onerva Hintikka vieraana

Saarijärven maanpuolustusnaisten kevätkokouksemme 16.3.2016 saimme vieraaksi agronomi ja kirjailija Onerva Hintikan kertomaan joulukuussa 2015 ilmestyneestä kirjastaan "Pako Lapin sodasta". Hintikka kertoi törmänneensä pohjoisten naisten ja lasten kertomuksiin Lapin sodan ajoilta tehdessään Museovirastossa taustatyötä aiemmin julkaistua Tuntematon emäntä -teostaan varten. Kertomukset koskettivat eivätkä jättäneet rauhaan, ja myös kirjailijan oman äidin pyynnöt sota-ajan kokemuksista kirjoittamisesta kannustivat työhön. Hintikka kertoo lähteneensä tekemään kirjaa ihmisten tähden. Naisten ja lasten kertomukset auttoivat ymmärtämään sota-ajan vanhempiä ja heidän toimiaan. Nykyisin tiedetään, että sodan jäljet näkyvät sota-ajan lapsissa ja edelleen lapsenlapsissa. Isät kovettuivat ja äidit vaikenivat töitä tehden, ja tunneyhteys lapsiin saattoi jäädä etäiseksi. Hintikka nostaa esiin sen, että Lapin sota oli pitkään vaiettu ja häpeällinen, ja se sivuutettiin vain lyhyellä maininnalla historian oppikirjoissa.

Tämä oli omiaan lisäämään niiden ihmisten tuskaa, jotka olivat kokeneet sotavuosien pelon, kodin menettämisen, pakolaisuuden, puutteen, sairauksia ja jälleenrakentamisen raskauden. Kirjailija peräänkuuluttaakin sota-ajan kokemusten kirjaamista muistiin perheissä ja niiden käsittelemistä. Omat lapsuuden traumansa hän kertoo itkeneensä ja nauraneensa pois lukiessaan sota-ajan emäntien muisteluja

Sota, joka pakotettiin sotimaan

Lapin sotaan oli pakko lähteä eikä siinä ollut voittajia. Suomen ja Neuvostoliiton välillä oli solmittu aselepo 4.9.1944, ja aselepo- ja sittemmin rauhannehtoihin kuului Suomessa olevien saksalaisjoukkojen riisuminen aseista. Neuvostoliiton pelättiin miehittävän Lapin ja pohjoisen Suomen. Enimmillään saksalaisia oli maassamme n. 214 000, ja heidän mukanaan tulleen runsaasti sotakalustoa, n. 20 000 moottoriajoneuvoa sekä hevosia ja aaseja yli 30 000. Lisäksi Saksan armeijalla oli maassa syyskuussa 1944 noin kahden vuoden ruoka- ja sotatarvikkeet. Saksalaisten vetäytymissuunnitelma oli valmiina, ja Suomen ja Saksan armeijat neuvottelivat Saksan poistumisesta maasta sopuisasti, mutta välirauhan solmimisen 19.9. myötä maahan tullut valvontakomissio vaati "oikeaa sotaa", joka pian alkoi. Lapin sota käytiin huhtikuun 1945 loppuun saakka.

Mannerheim määräsi 68. leveysasteen pohjoispuoliset alueet tyhjennettäväksi n. 200 000 hengen siviiliväestöstä lyhyessä ajassa ilman suurta hälyä.

Evakuoinneista vaiettiin tiedotusvälineissä rauhanneuvottelujen ajan, koska uutisoinnin pelättiin vaikeuttavan neuvotteluja. Huhut pohjoisen kohtalosta kuitenkin kiersivät. Monen pohjoisen kohtalosta kuitenkin kiersivät. Monen pohjoisen kohtalosta kuitenkin kiersivät. Monen pohjoisen kohtalosta kuitenkin kiersivät.

Äkkilähtö kotoa, mitä mukaan, mitä piiloon?

Mitä on se vähä tarpeellinen, mitä voidaan pakata mukaan? Mitä piilotetaan ja minne? Kuka ajaa karjan? Kuka ampuu koirat ja kissat? Ja suurimpina kysymyksinä - minne ollaan menossa ja päästäänkö koskaan takaisin kotiin? Moni on kertonut jo lähtökäskyn vieneen voimat. Kirjailijavieraamme kertoma sai käsin kosketeltavan muodon, kun kuulijoiden joukossa ollut nuorena tytönä Kemijärveltä evakkoon lähtenyt nainen kertoi isänsä sanoneen evakkomatkan alkaessa: "Katsokaa lapset kotia, sillä emme tiedä, näemmekö sitä enää."

Evakkoon lähtijöiden mukaan otettavat tavarat pakattiin, merkittiin ja vietiin asemille odottamaan, ja karja merkittiin. Monille tuli äkkilähtö, eikä lupaus kahden viikon ajasta pakkausmääräyksen ja lähtökäskyn välillä pitänyt aina paikkaansa. Lotat huolehtivat evakkojen majoituksesta ja muonituksesta esim. kouluilla.

Evakkomatkan raskaus

Evakkomatkan raskautta kuvaa, että itärajalta ajettiin karjaa metsiä pitkin jopa 500 kilometrin matka Pohjanmaalle nuorten tyttöjen ja naisten toimesta tuon aikaisissa varusteissa eli jalan ja hameessa, vähin eväin.

Kunnista evakuoitiin sairaalat, vanhustenkodit, koulut, yritykset, apteekit, seurakunnat ja kaupat, jäädä sai vain virkavalta. Lapin vähäiset tiedot alkoivat täyttyä saksalaisista matkalla kohti pohjoista ja Norjaa, ja suomalaisista kohti

lanttä ja Pohjanmaalle. Matkalaisten kengät kuluivat hajalle märissä syksyisissä metsissä ja kuraisilla teillä. Kauppojen hyllyt olivat viiden sotavuoden jälkeen tyhjät vaatteista ja kengistä. Yöpymispaikoilla oli satoja tai jopa tuhansia ihmisiä nälkäisinä ja väsyneinä.

Moni matkaa nääntyi evakkotapailelle. Useat olivat sairaita jo matkalle lähtiessään, kulkutaudit kiersivät, lääkkeitä oli vähän saatavilla, ja lääkkeitä ja sairaanhoitajia harvassa.

Evakuointi sujui kohtuullisen hyvin saksalaisten auttaessa alkuvaiheessa. He kuljettivat paluukuljetuksina suomalaisia evakkoja, tavaraa ja karjaa. Sodan jatkuessa halu auttaa väheni. Ottaen huomioon tuon ajan teiden vähäisyys ja huono kunto, suomalaisen kaluston kunto ja vähäisyys, ihmiset saatiin sodan alta pois nopeasti, n. 3 - 4 viikossa lukuun ottamatta Kemiä ja Torniota, joissa kansa jäi sodan jalkoihin.

"Lasten sota" ja pakolaiskriisi

Sodan edetessä saksalaiset käyttivät poltetun maan taktikkaa, ja tuhoaminen jatkui entistä täydellisempänä sodan siirtyessä kohti pohjoista.

Rauhansopimus edellytti Suomen armeijan veteraanien palauttamista siviiliin marraskuun 1944 loppuun mennessä. Heidän tilalleen sotaan joutuivat nuoret asevelvolliset, ja Lapin sotaan otettiin sanottu "lasten sodaksi".

Pako Lapin sodasta oli oman aikansa pakolaiskriisi. Ruotsi lupautui ottamaan vastaan 100 000 pakolaista, 25 000 lehmää ja 5 000 hevosta Länsi-Lapista. Muun Lapin ja Kainuun alueet (n. 100 000 henkeä) evakuoitiin

tiin Pohjanmaalle. Samaan aikaan koko maa oli liikekannalla. Karjalasta evakuoitiin yli 400 000 henkeä, Porkkalan 20 000, ja maalla olleet kaupunkilaiset, rintamanaiset, lotat ja rintamasotilaat palailivat syksyn aikana koteihinsa. Hintikan mukaan joka neljäs suomalainen oli tuona syksynä etsimässä uutta asuinsijaa, palaamassa kotiin tai matkalla evakkoon.

Pohjanmaan syrjäisimmät pitäjät olivat köyhiä, ja lapsia kuoli evakossa paljon. Pohjanmaalle tuli Lapin suuri-perheisiä evakoita ja samaan aikaan siirtoväkeä Karjalasta. Kaikesta oli pulaa, joten Hintikan mukaan ei ole ihme, ettei aina jaksettu olla ystävällisiä ja jakaa omista vähäisistä tarvikkeista tulokkaille.

Ruotsalaisten antaman avun merkitys

Hintikka korostaa Ruotsin antaman valtavan avun merkitystä Suomelle sotavuosina, ja hämmästelee, että tästä ei ole meillä juurikaan puhuttu eikä Ruotsia yleisesti tästä kiitetty. Ruotsi asutti ja ruokki Länsi-Lapin evakot, ja maksoi jopa palkkaakin heille. Pakolaiset saivat vaatteita ja kenkiä usein ainoiten omiensa tilalle. Sairaat hoidettiin ja lapset rokotettiin. Monet tuberkuloosia sairastaneet parantuivat ja pääsivät terveinä kotiin. Evakkoajaksi Ruotsissa useimmissa tapauksissa voimisti niin eläimet kuin ihmisetkin. Kun suomalaiset palasivat kotiin, maahan lähetettiin Ruotsista parakkeja asunnoiksi, kouluiksi, sairaaloiksi ja navetoiksi. Ruotsalaiset kuljettivat evakkoja kotikun-

tiinsa yhteensä n. 1,5 miljoonan kilometrin matkan busseilla ja kuorma-autoilla. Ruotsi myös luototti maamme elintarvikke- ja tarvike-tuontia. Hintikan mukaan voidaan puhua miljardi-luokan avusta. Hyvä kohtelu evakkoajana rohkaisi myös ihmisiä myöhemmin lähtemään töidenhakuun Ruotsiin.

Sodan jälkeen kaikki rakennettiin uudelleen

Saksalaisten lähdön jälkeenkin Lappi oli vaarallinen paikka. Aluksi sota-alueelle päästettiin vain raivajia. Tiet, sillat, sähköt, puhelinlinjat ja rakennukset oli tuhoutunut. Maastossa oli miinoja ja räjähteitä, jotka surmasivat lapsia, aikuisia, kotieläimiä ja poroja vielä pitkään sodan päättymisen jälkeen.

Lapin sodan päätyttyä ihmisillä oli valtava halu päästä takaisin omaan kotiin huolimatta siitä, että olosuhteet saattoivat olla nykysuomalaiselle lähes käsittämättömät.

Kotitalosta saattoi olla jäljellä vain savupiippu ja tulisija. Aluksi asuttiin maa-kuopassa riiden nurkassa, ensimmäinen talvi vietettiin navettarakennuksessa, nauvoja uutta päärakennusta varten etsittiin tuhka- ja leivät paistettiin taivasalla leivinuunissa, jos se oli säilynyt. Kirjailijan mukaan ihmisillä oli kuitenkin valtavasti sisua ja vahva tulevaisuudenusko. Lappi rakennettiin sodan jälkeen uudestaan.

Raatajanaisten suru

Sodan ja evakkoajan kauhut ja suru hukutettiin jälleenrakennustöihin.

Hintikan mukaan vaiettu ja purkamaton suru aiheutti henkisiä ja fyysisiä oireita, mikä heijastui mm. sota-ajan raatajanaisten suhteeseen omiin tyttäriinsä.

Hintikka on kokenut velvollisuudekseen laittaa kuulemiaan asioita muistiin ja kertoa niistä eteenpäin. Hän on saanut kiitosta kirjoittamastaan kiertäessään maakuntia, ja sota-ajan naiset ja lapset ovat kokeneet, että heistä vihdoinkin puhutaan ja heitä arvostetaan.

– Hanna Lampinen-Vilkilä
Saarijärven maanpuolustusnaiset

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSBILDNINGSFÖRENINGEN

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN
KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA
TUKIYKSIKKÖ (KSKOTUYKS)

Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi

Kotuyksikön päällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233; riku.tenhunen@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen, puh. 040 934 2205; jukka.sarkinen@mpk.fi

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSITARJONTA SYYSKUU - JOULUKUU 2016

Alla on osa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KStukiyks) kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi -Tutustu kursseihin ja ilmoittaudu - Valitse alue -kohdasta Keski-Suomi - Hae. Nyt näet näkymässä KSKotuyksikön kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoimna ja suunnitelmallisia joten tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta.

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi.

Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.

HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevasi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Koryaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (VEH)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
29. - 30.10.2016	Kohteensuojauskurssi 2	Tikkakoski
26. - 27.11.2016	Kohteensuojauskurssi 1	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
24. - 25.9.2016	SRTL:n vertaistuen koulutus	Tikkakoski
24.9.2016	Komendantin Cup 2/2016	Tikkakoski
8.10.2016	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski
12.10.2016	KSKOTU suunnittelutilaisuus 3/2016	Tikkakoski
15.10.2016	Kiltatyön opetustilaisuus	Tikkakoski
15.10.2016	Pohjoisen Keski-Suomen AMMUNTACUP 3	Tikkakoski
17.-18.10.2016	Ammunnan peruskurssi (Ampumakortti)	Tikkakoski
22. - 23.10.2016	SRTL:n tukipuhelinpäivystäjäkurssi	Tikkakoski
29. - 30.10.2016	Kurssinjohtajan ja kurssivääpelin kurssi	Tikkakoski
18. - 20.11.2016	SRTL:n rauhanturvaajien RT -tilaisuus	Tikkakoski
18. - 20.11.2016	Taistelijan testiammunnan suunnittelukurssi	Tikkakoski
25. - 27.11.2016	Reserviläisjohtaja 1	Tikkakoski
26.11.2016	Komendantin Cup 3/2016	Tikkakoski
6.12.2016	Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartiot	Konnevesi
6.12.2016	Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartiot	Saarijärvi
10. - 11.12.2016	Ensiapuhenkilöstön peruskurssi	Tikkakoski
10.12.2016	KSKOTU-yksikön vuosipäiväjuhlan vietto	Tikkakoski

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
19. - 27.10.2016	Järjestyksenvalvojan kurssi (2 viikonloppua)	Tikkakoski
27. - 28.10.2016	Koululaisen eräkurssi	Uurainen
9.11.2016	Opiskelijan turvakurssi	Tikkakoski
12.11.2016	Hygieniapassi - kurssi	Jyväskylä
12.11.2016	Valtakunnallinen KOTU-päivä	Tikkakoski

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Äseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

AITO ASELIIKKE!®

armoria.fi

Armoria Jyväskylä Sorastajantie 1A p. 020 729 9850

Armoria Tampere Teiskontie 20 p. 020 729 9857

Armoria Kuopio Tulliportink. 27 p. 020 729 9852

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYS JA -LEASING

atc

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA

TELEWORKS

✓ VALOKUITUASENNUKSET
(SISÄ- JA RUNKOVERKOT)
✓ MITTAUS JA VIANKORJAUS

www.valokaapelit.fi • p. 020 729 9846 • toimisto@valokaapelit.fi

seltimil

tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- www.lauttaanaho.com
- Tavarakuljetukset
umpikuorma- autolla, jossa
perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

SAVOTTA

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

Rakennusliike

PEKKA HÄMÄLÄINEN OY

vitreo.fi

Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä

KESKIMAA

Keski-suomalainen Oyj

Ota ilo irti ja hyödy!

Paljon paikallisia etuja omistaja-asiakkaille. Sinulle!
Tarjolla mm. teatteria, tapahtumia ja hankintoja etuhinnoin.
Tutustu rauhassa ja poimi omasi!

op.fi/keski-suomi

OP Keski-Suomi

Viestinnän moniosaaja

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400
Ma-pe 9-17 (myymälä, huolto)
La 10-15 (myymälä)
www.midare.fi

www.nammo.com

Autamme yritystäsi
kasvuun

www.jykes.fi

 JYKES

Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut

"Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!"

ALASINKATU 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
P. 010 328 2880
www.grafitatu.fi

Metsä

VAPPO

FORCIT

D E F E N C E

VALTRA
Power Partner
VAIN YHDELTÄ SAAT
JUURI SELLAISEN KUIN HALUAT

VALTTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

Yritys kehitys

www.yrityskehitys.com

Ihanaa tulla
kotiin.

www.kaluste10.fi

TIKKA
Turvallisesti jäällä.

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Meille voit soittaa koska tahansa

Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaille suomeksi
0200 3000 on avoinna ma-su 24 h/vrk.

Jyväskylä

Nordea

www.taipaleentila.com

* juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa

* majoitusta rauhallisissa rantamökeissä
ja piha-aitoissa

* luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

Rakennuspalvelu

-Uudisrakennukset
-Saneeraukset
-Maalaus/tapetointi
-Vesieristys/laatoitustyöt
-Peltityöt
-Pienkaivuryöt

☎ 0400 916 365

marktopoy@gmail.com
T.Hakkarainen Äänekoski

Lähellä ihmistä

KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA

Tervetuloa asioimaan!

www.poppankki.fi

TURVAPALVELUT

TEEMME ASIAT ERI LAILLA.

KIINTEISTÖVALVONNAN KOKONAISPALVELU

Kokonaispalvelumme maksaa kiinteistökohtaisesti 300 euroa (+ alv) kuukaudessa sisältäen seuraavat palvelut:

- Hälytysvalvontapalvelu
- Kuvavalvontapalvelu
- Paloilmatoimintajärjestelmän linjavalvontapalvelu
- Kiinteistöautomaatiopalvelu

Kokonaispalveluun voidaan liittää vielä seuraavat lisähintaiset palvelut:

- Call Center ja Help Desk -palvelu
- Pääkäyttäjäpalvelu
- Viestintä- ja tilannekuvapalvelu

KATSO SYYSTARJOUKSESTA KOTISIVUILTAMME
WWW.K2TURVAPALVELUT.FI

TAVARAA ENEMMÄN KUIN VÄÄPELIN VARASTOSSA

Vasarakatu 1, puh. (014) 3346900, ark. 8-18, la 9-14
www.laattaleevi.fi

SAAT NE SUORAAN MAAHANTUOJALTA

INFONIA®

KESKO

TIETOAKSELI YHTIÖT

TietoAkseli

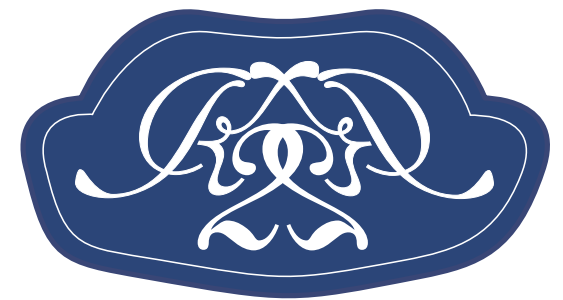
ValueFrame

Odeco
supporting success

Talousohjaus
www.tietoakseli.fi

Toiminnanohjaus
www.valueframe.com

Johtaminen
www.odeco.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

isoweli

Kylpylähotelli
Peurunka

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja
Jyväskylän seudulla
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

eners

KIINTEISTÖJEN YLLÄPITOJÄRJESTELMIEN ASIAANTUNTIJA
www.eners.fi

Hiomo

www.hiomokantananen.fi

KANTANEN OY

Moottorikoneistusta vuodesta 1977

Puh. 020 7419 800

Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ

Avoimna

7.30-16.30

JYKES
KIINTEISTÖT

TOYOTA

O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoaunut.net

keskuspölynimurit
www.allaway.fi

POHJOISMAINEN YHTEISKUNTARAKENTAJA

Protacon Group

Luotettavia palveluita

Protacon
Pro planning is pro quality

www.protacon.com

INNOHOUSE
HENKILÖSTÖPALVELUT

www.innohouse.fi

VAIKUTTAVIA TAPAHTUMIA
Järjestäminen on helppoa, koska teemme sen puolestasi.

Todellinen tapahtumakeskus.
Keskellä Suomea. Keskellä kaupunkia.
www.paviljonki.fi

JYVÄSKYLÄN
PAVILJONKI

Myyntipalvelu puh. 014 339 8143, myyntipalvelu@paviljonki.fi, Lütakonsanki 12, 40100 Jyväskylä

Repino Terijoen Kuokkalassa.

Pietarhovi. 500 hehtaarin alueelta löytyy 144 suihkulähdettä.

Aimo annos sotaa ja kulttuuria

Reservipiirien kesäretki elokuussa eteni Karjalan kannakselta Viron Sinimäkeen

Tuhti annos sotahistoriaa lähi-ajoilta ja vuosisatojen takaa sekä kevennykseksi kulttuuria sisältyivät elokuun lopulla tehtyyn reservipiirien retkeen. Tavallisuudesta poiketen veteraani- ja perinnetoimikunnan nelipäiväinen matka kulki kahden maan, Venäjän ja Viron kautta. Lähtö oli torstaina 25.8. aamuyöllä ja paluu myöhään sunnuntai-iltana.

Viipuria kohti

Imatran ja Svetogorskin rajamuodollisuuksien jälkeen matka suuntautui kohti Viipuria. Vuoksi ylitettiin Jääskessä ja pian oltiin jatkosodan ratkaisupaikoilla. Nimet Ihantala, Portinhoikka, Leitimöjärvi ja Konkkanvuori kertovat veteraaneille ja sotahistorian harrastajille paljon. Tykistön ja lento-osasto Kuhlmeyn osuudet olivat merkittäviä, jotta hyökkääjät saatiin pysäytetyiksi ja Stalinin pää kääntymään Euroopan suuntaan.

Viipurin menetys materiaali-, ylijohdo- ja huhusotkuineen käytiin Pyöreän Tornin lounaan jälkeen läpi ja matkan jatkuessa pysähdyttiin Rakkolanjoella. Taistelut joella 18.-19.6. -44 hidastivat puna-armeijan etenemistä sen verran, että Viipurissa välttyttiin täydelliseltä katastrofilta ja perääntyminen ammusten puutteesta saatiin jotenkin hallintaan.

Viipurista etelään Suomenlahden rantatietä voi kutsua tieksi vain pätkittäin. Muu on teräväkuoppaista entistä tietä, jota kuoppia väistellen ja laidasta laitaan koukkien kolisteltiin ohi Johanneksen Koivistoon. Ohjelmaan kuuluneet Puumalan ja Inon entiset rannikkopat-

terit jouduttiin tiekurjuuden takia sivuuttamaan suusanallisella selostuksella. Ensimmäinen matkayö vietettiin Spa-hotelli Aquamari-nessa Terijoella. Aivan kelvollinen hotelli, hyvä päivällinen, vaan aamiaistarjoilu alkoikin kiireisten matkalaisten kannalta liian myöhään ja korvattiin eväsboksilla.

Repino

Aamun avauksena poikettiin Repinossa (ent. Kuokkala). Taitelija Ilja Repinin huvilan puiston portti oli auki, joten retkeläiset poikkisivat silmäilemään kuuluisaa huvilaa ulkopuolelta: Tyylistä muodostui monta mielipidettä. Kronstadtissa poikettiin pienen kiertoajelun jälkeen mahtavassa laivastolle omistetussa kirkossa, joka tällä kertaa oli auki yleisöllekin.

Oliko Pietari Suuri suuruudenhullu?

Pietari Suuria ovat asiantuntijat arvioineet suuruudenhulluiksi ainakin kahdesta syystä. Ensimmäinen syy on nykyisen Pietarin kaupungin perustaminen hyllyvälle sualueelle ja toinen on retkeläisten tutustumiskohteena ollut Pietarhovi. Pietarhovi perustettiin 1710 ja palatsin rakentaminen käynnistyi neljä vuotta myöhemmin. Pietari Suuri vieraili Ranskassa 1717 ja Versailles'in loiston nähtyään halusi itselleen samanlaisen. Tuloksena ei siis ollutkaan kesäasunto, vaan kokonaisuus, joka sai kaupunkioikeudet 1762. Aikaisemmin paikalla olivat suomalaiset kylät Kuusojä ja Pohjajoki

Nykyisellään puistoalue on lähes

600 hehtaaria, kun sitä alkuperäisestä laajensivat Pietarin tytär Elisabeth ja Katariina Suuri.

Saksalaiset hävittivät pahoin Pietarhovia Leningradin 900 päivää kestäneen piirityksen aikana. Jälleenrakennus alkoi heti sodan päätyttyä ja puisto avattiin jo 1945. Nykyisin keisarillisten seurueiden jalanjäljillä puistokäytävillä tallustelevat tuhatpäiset turistilaumat. Kultakimalteisten patsaiden ja tornien loiston kanssa kilpailevat värikkästä turistikraasaa kauppaavat myyntikojut. Peräti 144:n suihkulähteen viihdyttävä ja rauhoittava solina peittyi aika-ajoin mahtipontisen torvimusiikin desibelikaufoniana. Mutta siitä huolimatta näkemisen ja kokemisen arvoinen paikka.

Puomi pysäytti

Tarkoituksena oli jatkaa Suomenlahden etelän puoleista rantatietä katsomaan Oranienbaumin vuosien 1941-44 mottialuetta ja ohittaa tietä pitkin Sosnovyi Borin kaupunki ja atomivoimala. Vaan puomi vartioineen pysäytti matkanteon, joten ympäri vaan ja takaisin Lomonosoviin ja tielle 20 kohti Narvaa. Puomin syy ei paikalla selvinnyt ja arvailujen varaan jäikin: joko sotaharjoitukset tai ydinvoimalan läheisyydessä liikkumisen luvanvaraisuus. Vielä vuosi aikaisemmin tie oli vapaa.

Narvan rajakaupungin Venäjän puoleinen tulli oli kohtuullisen joustava ja Viron puoleinen vielä joustavampi, jopa hymyilevä.

Rein Kikas mukaan

Narvassa mukaan tuli keski-suomalaisille tuttu mies, Kaitseliitin Sakala Malevan entinen päällikkö majuri Rein Kikas, joka oli lupautunut täydentämään oman oppaamme Hannu Koskisen selostuksia paikallisella tietämyksellä ja ennen kaikkea Viron historialla.

Kolmas matkapäivä 27.8. alkoiinkin siis kaukaa historiasta eli 20.-21.11. 1700, jolloin Kaarle XII valtasi Narvan. Silloin taisteltiin avomaastossa rivi riviä vastaan ja mies miestä vastaan. Nykyisin taistelukentällä on kaasun jakeluasema. Narvajoen suulla käytiin läpi puna-armeijan hyökkäys Narvaan helmikuussa 1944, jonka jälkeen siirrettiin kaupungin länsipuolelle Sinimäkeen verisille taistelupaikoille.

Sinimäet tärkeitä Suomenkin kannalta

Leningradin saartorenkään murttua helmikuussa 1944 saksalaiset asettuivat puolustuksen Narvan tasalle pitään kuitenkin sillanpääasemat joen itäpuolella. Stalinin tavoitteena oli vallata Viro saksalaisilta, jolloin Viron lentokentät olisivat käytössä Suomea pommi-

tettaessa ja satamat maihinnousun valmisteluun Etelä-Suomeen. Strategisia tavoitteita ei puna-armeija koko helmikuun kestäneissä taisteluissa saavuttanut, vaikka Narvan ja Tallinnan suurpommituksilla pyrittiin mustamaan Saksan joukoissa taistelleiden noin 38.000:n virolaisen vapaaehtoisen taistelutahto. Helmikuun loppuun mennessä oli taistelevien virolaisten määrä nousut jo 60.000:een.

Sotaonni vaihteli raskain tappiopin puolelta toiselle, mutta puna-armeija ei päässyt Viron herraksi. Siispa Stalin haki muita ratkaisuja.

Talven taistelut laantuivat loppukevään kelirikkoon, mutta yleiseurooppalainen tilanne muuttui Normandian maihinnousun vuoksi kesäkuun alussa. Saksa joutui irtottamaan itärintaman joukkojaan länteen. Narvan rintaman tilanne oli heinäkuun alkuun mennessä heikentynyt puolustuksen kannalta seitsemällä divisioonalla.

Hyökkäykset Sinimäkeen jatkuivat puna-armeijan raskaiden aseiden kahdeksankertaisella ja ilma-voimien kymmenkertaisella ylivoimalla, mutta tuloksetta: 10.8. hyökkäykset lopetettiin ja puna-armeija veti pääosan joukoista huoltoon sekä eliittijoukko 2. iskuarmeijan Peipsijärven eteläpuolelle

hyökkäämään kohti Tarttoa. Hitler antoi luvan irtottautua Viirasta 16.9. Sinimäistä lähdettiin 18.9. ja kovan tulvalmistelun jälkeen 19.9. puna-armeija valloitti tyhjän maan. Tallinna vallattiin 22.9. -44.

Kolme mäkeä

Sinimäet käsittävät kolme kukulaa, Lastentarhanmäen, Krenatöörinmäen ja Torninmäen, yhteensä noin 200 hehtaaria. Yhteisen nimensä Sinimäet ne saivat sankasta kuusikosta, joka sinersi määrättyä valaistuksessa.

Tarkkoja lukuja taistelujen uhreista ei tiedetä, mutta arvioiden mukaan puna-armeijalta kaatui 100.000 miestä ja haavoittui 380.000 miestä ja vastaavasti saksalaisten puolen tappioiksi arvioidaan 13.000 kaatunutta ja 50.000 haavoittunutta.

Sinimäkien tantereilta keski-suomalaiset matkaaajat siirtyivät Peipsijärven länsipuolta Tarton yliopistokaupungin rauhaan yöpymään sekä seuraavana päivänä eli 28.8. Tallinnan kautta kotiin.

Ensi kesän matkastakin keskusteltiin. Ehkä suuntana on puna-armeijan aikanaan miehittänyt Saarenmaa ohjustukikohtineen ja varuskuntineen. Myös Haapsalun kaupungilla matkan varrella on oma kerrontansa.

*Teksti ja kuvat:
Pertti Rahikainen*

Suoraa toimintaa Konnevesipäivillä

Seppo Hänninen (vas.) ja Mauri Hämäläinen nokipannukahvitalkoissa.

Konneveden Reserviläiset ry:llä on jo monen vuoden ajan ollut oma esittelypiste Konnevesipäivillä. Kahden päivän aikana yhdistyksemme aktiivit ovat esitelleet reserviläisjärjestöjen toimintaa ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssitarjontaa. Lisäksi olemme kertoneet Keski-Suomen maakuntajoukkojen tarjoamista mahdollisista aktiivisille reserviläisille.

Reserviläisten esittelypiste on aina kiinnostanut Konnevesipäivien yleisöä. Niin myös tänä vuonna. Varsinkin ekoaseammunta kiinnostaa yleisöä vuodesta toiseen. Tänä vuonna esittelypisteellämme vierailleet saivat ampua ensimmäistä kertaa yhdistyksemme omilla ekoaseilla. Näyttävän esittelypisteen ovat vuosi toisensa jälkeen

kruunanneet Ari Heikkilän aset ja ajoneuvot, joita hän on tuonut yleisön ihailtaviksi. Tutuiksi ovat tulleet esimerkiksi Sergei-ilmatorjuntatykki, raskas kranaatinheitin, Valmet Terra 865 BM -sotilaspyörätraktori, Zil-maastokuorma-auto ja monet muut Suomen puolustusvoimien käytössä olleet aset ja ajoneuvot. Tänä vuonna Ari toi osastollemme rauhanturvatehtävissäkin palvelleeseen Sisu-maastokuorma-auton.

Myös aito nokipannukahvi ja tuoret, suussa sulavat munkit ovat osoittautuneet erinomaisiksi sisäänheittäjiksi. Tänäkin vuonna niiden huumavaa tuoksu johdatti yleisön sankoin joukoin reserviläisten esittelypisteelle. Kiireisimpään aikaan kahvinkeitäjät tekivät työtä

hiki baretissa, jotta kaikki halukkaat pääsivät nauttimaan reserviläisten keittämästä nokipannukahvista ja tuoreista munkeista. Vapaaehtoisen kahvimaksumen tuoton lahjoittimme edellisten vuosien tapaan paikallisten sotainvalidien ja -veteraanien hyväksi.

Jäsenrekrytointia Konnevedellä. Jouko Hyppönen kirjoittaa lomakkeelle tietoja. Kannustajat ympärillä ovat veteraani Antti Leppänen (oik.), Tarja Maukonen ja Esa Mehto. Taustalla Seija Puumalainen ja Tapio Hintikka.

Teksti ja kuvat: Jouko Hyppönen

Reserviläisten oma esittelypiste Konnevesipäivillä on osoittautunut hyväksi keinoksi kertoa vapaaehtoisesta, erityisesti paikallisesta maanpuolustustoiminnasta suurelle yleisölle. Reserviläistoiminnan esittely on toiminut myös erinomaisena jäsenhankintakeinona. Joka vuosi yhdistyksemme on saanut yhden viikonlopun aikana useita uusia jäseniä näyttävän osaston ja aktiivisten esittelijöidemme ansiosta. Suora, henkilökohtainen kontakti on osoittautunut hyväksi jäsenhankintakeinoksi, joka voittaa parhaankin esitteen. Myös monen keski-suomalaisen reserviläisen ura Keski-Suomen maakuntajoukoissa on saanut alkunsa reserviläisten esittelypisteeltä.